

bülten

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ AYLIK YAYIN ORGANI

ÇEVRE VE
DEMOKRASİ
DENEYİMİ

TMMOB 32.
GENEL KURULU
TOPLANIYOR

TEKSTİL ÜZERİNE

KAMU
ÇALIŞANLARININ
SENDİKALAŞMASI

ALİAĞA HALKINA
RAĞMEN TERMİK
SANTRAL
KURULAMAZ

İŞ GÜVENLİĞİ

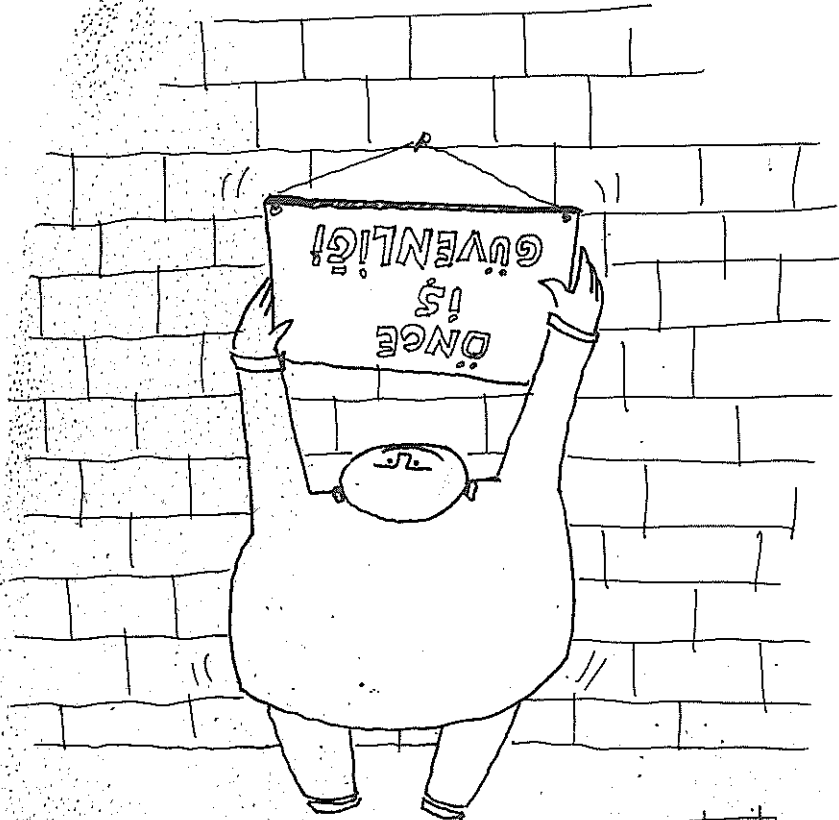
İŞYERİ HEKİMLİĞİ
ÜZERİNE

MAASTRİCHT
DORUĞU SONRASI
AT VE TÜRKİYE

İŞYERİ TANITIMI:
JANTAŞ JANT
SANAYİ VE
TİCARET

MAYIS
ETKİNLİKLERİ

İŞÇİ SAĞLIĞI İŞ GÜVENLİĞİ

B O S E R

Makina Tesisat San. ve Tic. Ltd. Şti.

SOSYAL ve ENDÜSTRİ TESİSLERİ İÇİN

KLİMA SOĞUTMA ISITMA
NEMLENDİRME KURUTMA HAVALANDIRMA
ARITMA GÜNEŞ ENERJİSİ
OTOMATİK KONTROL

PROJELENDİRME - TAAHHÜT - İMALAT - MALZEME SATIŞI BAKIM-ONARIM

İMALATLARIMIZ: - SOĞUK SU ÜRETİCİLERİ (CHİLLER GRUBU)
- SU SOĞUTMA KULELERİ
- KLİMA SANTRALLARI
- PAKET VE SPLIT KLİMA CİHAZLARI
- PROSES SOĞUTMA ÜNİTELERİ
- ISI DEĞİŞTİRİCİLERİ

SATIŞLARIMIZ: **SANYO** SPLIT KLİMA CİHAZLARI
polymutan (SARI BORU) TEMİZ SU BORULARI

BATI İŞ MERKEZİ GAZİLER CAD. NO: 367/O 35110 YENİŞEHİR - İZMİR
TEL: (51) 58 34 96 - 58 62 96 FAX: (51) 58 48 55

ŞEHİTOĞLU

BELGELİ İMALATLARIMIZ

Klima Santralları
Soğutma Grupları
Su Soğutmalı Kondenser
Su Soğutmalı Chiller
Su Soğutma Kulesi
(Cu) - (Fe) Borulu Eşanjörler
Gömlekli-Serpantinli
Boyerler

Çatı Aspiratörleri
Aksiyal Vantilatörler
Tek - Çift Emişli Vantilatörler
Eysel Pis Su Arıtma
Cihazları
Yüzme Havuzu Filtrasyonu
Kil - Kum Filtreleri
Hidroforlar

Su Tasfiye Cihazları
Yakıt Tankları
Genleşme Depoları
Tavan - Duvar Apareyleri
Alüminyum Güneş
Kollektörü
Bakır Güneş Kollektörü

MERKEZ : Gaziler İşmerkezi (D) Blok No: 501 Yenişehir /İZMİR
Tel: 33 50 96 - 58 90 90 Fax: 58 25 68

FABRİKA : İbrahim Turan Cad. No: 161 Menderes/İZMİR Tel: (9-5482) 1604 Fax: (9-5482) 1103

MAYIS - 1992
Yıl: 6 Sayı: 37

MMO İzmir Şubesi Adına Sahibi:
Ali GÜNGÖR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Fasih KUTLUAY

Genel Yayın Yönetmeni:
Nilgün BAYDAN

Bülten Yayın Komisyonu:
Ali Rıza KAT
Oğuz İNCEOĞLU
Tansel TÜRKMEN
Nilgün ATALAY
Deniz ŞENER

Dizgi ve Sayfa Düzeni:
Rifat Güler Tel: 39 13 75

Teknik Hazırlık ve Baskı:
Altındağ Matbaası Tel: 2154 75

Yönetim Yeri:
Ali Çetinkaya Bulvarı No: 12/1
Alsancak / İZMİR
Tel: 22 08 11 - 21 74 68
Fax: 22 60 39

Baskı sayısı:
4500

Gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmamasına, TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu karar verir.

Yayımlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına, ilan ve reklamlardaki sorumluluk ilanı veren kişi ve/veya kuruluşa aittir.

Bültene gönderilen çeviri yazıların kaynağı mutlaka belirtilir. Gönderilen yazılar, yazarlarına geri verilemez.

1992 YILI REKLAM BEDELLERİ

Arka Kapak	2.000.000.-TL
İç Kapaklar	1.500.000.-TL
İç sayfalar	
Tam Sayfa	1.000.000.-TL
1/2 Sayfa	500.000.-TL
1/4 Sayfa	250.000.-TL
Fiyatlara KDV eklenir.	

KAPAK:
Tufan ARKAYIN

ÇEVRE VE DEMOKRASİ DENEYİMİ

Geçtiğimiz Nisan ayında Aliğa termik Santralı bir kez daha gündemdedi. Bu kez Bakırçay Belediyesi Enerji ve Çevre Bakanlık yetkililerini, Japon firmasının temsilcilerini, bilim adamlarını ve TMMOB temsilcilerini Aliğa 1. Bakırçay Çevre Sempozyumu'nda bir araya getirdi. Konu Aliğa halkının ve çevre sorunlarına duyarlı kamuoyunun önünde bir kez daha tartışıldı.

Japon firmasının temsilcileri, Japonya'da kurdukları "çevreye uyumlu" termik santrallerin slaytlı gösteriminde bulundu. Enerji Bakanlığı'nın "finansman yetersizliği" nedeniyle Japon firmasına yaptırılan "ÇED Raporu" firma yetkililerince "Sempozyum"a dosyalar halinde sunuldu. Raporun "ÇED" (Çevresel Etki Değerlendirmesi) dışında bir fizibilite niteliği taşıdığı için, ÇED'i hazırlayan ODTÜ'lü bilim adamlarınca açıklanması şaşırtıcı oldu. Termik santralin savunuculuğunun Bakanlık dışında ODTÜ bilim adamlarınca yapılması anlamlıydı. TMMOB'un hazırladığı rapor ise Danıştay Dosyaları'nın dışına çıkamamıştı.

Seçim öncesi Aliğa Termik Santralının yapımına karşı olan siyasi partilerin oluşturduğu koalisyon hükümetinin bugün santralin yapımından yana tavır almaya yönelişleri kaygı vericidir.

TMMOB bu kaygı verici gelişmeyi 24 Nisan 1992'de basına yaptığı açıklamayla bir kez daha vurgularken, Danıştay bu kez termik santral yapımına olanak sağlayan kararnameyi 28 Nisan 1992'de iptal etti.

TMMOB'a bağlı Odalarca hazırlanan bilimsel raporun desteğinde, eski İzmir milletvekili Kemal ANADOL ve Aliğa Belediye Başkanı Hakkı ÜLKÜ tarafından açılan davanın utkuyla sonuçlanması için uzun süredir yürütülen haklı mücadeleye katkısı olan, başta yöre halkı olmak üzere çevre konusunda duyarlı tüm kişi ve kuruluşları kutluyoruz.

Demokrasinin kurum ve kurallarının işlerliği yönünden örnek oluşturan bir deneyim, bundan böyle siyasal iktidarların benzer olaylarda karar süreçlerine halkın, ilgili tüm kişi ve kuruluşların katkılarının sağlanması zorunluluğunu kanıtlamıştır.

TMMOB 32. GENEL KURULUNA DOĞRU

Mayıs ayında yapılacak TMMOB Genel Kurul Toplantısı, ülkemizdeki yeni süreçte teknik elemanların sorunlarının çözümünde iyi bir platform olarak görünmektedir.

Demokratikleşme sürecinin hızlandığı bir dönemde toplanan Genel Kurul; "mesleğimizin ve meslektaşlarımızın sorunları, ülke ve toplum sorunlarından ayrılmaz" ilkesi temelinde TMMOB'ne örgütsel yapısına dinamik bir işleyiş kazandırılması göreviyle karşı karşıyadır. Bu platformun en iyi şekilde değerlendirilmesinde öncelikle TMMOB delegelerine önemli sorumluluklar düşmektedir.

1 MAYIS

Bülten'imiz size ulaştığında "1 Mayıs" yaşanmış olacaktır. Bugüne kadar toplumumuzu sancılı bir bekleyişe iten, çoğu kez acılarla sonuçlanan "1 Mayıs" artık çağdaş, demokratik anlayışın gereği sancısız ve acısız kutlanmalıdır.

Yüz yılı aşkın bir süredir uluslararası düzeyde "emeğin bayramı" olarak kutlanagelen bu günün ülkemizde de barış içinde, çalışanların birliğini ve dayanışmasını sağlayacak nitelikte kutlanabilmesi için gerekli demokratik ortamın yaratılacağına inanıyoruz.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ

Sanayideki üretim sürecinde işyerlerinde, iş güvenliğini sağlamak, biz mühendislerin üstlendikleri önemli görevlerden biridir.

Bu görevin eksiksiz olarak yerine getirilebilmesi ise işverenler tarafından çalışma ortamında sağlıklı koşulların oluşturulmasına sıkı sıkıya bağlıdır.

Oysa ülkemizde bu koşulların yaratılmasında yeterince duyarlı davranılmadığı, son Zonguldak Kozlu'da meydana gelen Grizu faciasıyla somutlanmıştır.

Bilim ve teknolojinin gereğince uygulanmadığı her ortamda karşılaşılan olaylar artık, "iş kazası" olarak değil "iş cinayeti" olarak değerlendirilmeli ve bu yaklaşım temelinden hareket edilmelidir.

Şubemiz, işyerlerinde iş güvenliği koşullarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi doğrultusunda sürdürdüğü periyodik testlerin yanı sıra seminer ve kurslar düzenleyerek iş güvenliği bilincinin yaygınlaştırılmasına önemli katkılarda bulunmaktadır.

Bu konuda tüm ilgili ve yetkili kişileri bir kez daha duyarlı olmaya çağırıyoruz.

GÜÇLÜ BİR ODA İÇİN

Genel Kurul Toplantıları ardından Üye-Oda ilişkilerinde gözle görünen bir hareketlilik yaşanmaktadır. Üyelerimizin yığılmış ekonomik, mesleki, özlük sorunlarının çözümünde etkin bir Oda istemi artmaktadır.

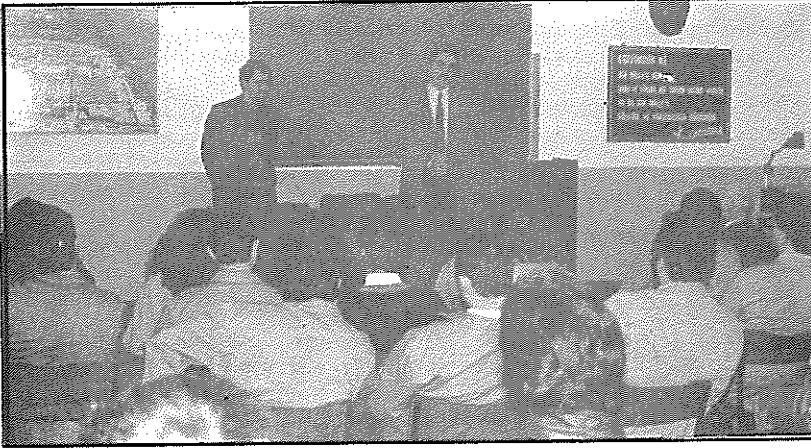
Bu istemlerin karşılanmasında Oda merkezine ve TMMOB'ne kadar uzanan yaygın ve etkin bir Oda örgütlülüğü gerekmektedir. Bunun için, öncelikle üyelerimizin Odalarına sahip çıkmaları gerekmektedir.

Oysa bugün Odamız, etkinliğini azaltan mali darboğazla karşı karşıyadır. Üyelerimizin ve toplumumuzun bu haklı beklentilerinin karşılanması, bu sıkıntıların aşılmasına bağlıdır.

Şube Yönetim Kurulumuz bu zorlukların aşılmasında "Yıllık üyelik ödentilerimizi hemen ödeyelim. Odamızı güçlendirelim!" kampanyası açmıştır.

Sizleri bu kampanyamıza katılarak Odamızın içinde bulunduğu mali zorlukların aşılmasına katkıda bulunmaya çağırıyoruz.

İŞYERİ TEMSİLCİLERİNİ ÜYELERİMİZ BELİRLİYOR

Mart ayı içinde 17 işyerinde yapılan toplantılarda belirlenen işyeri temsilcilerimizi geçen sayımızda yayımlamıştık. Nisan ayında benzer yoğunlukta sürdürülen çalışmalar sonucunda belirlenen işyeri temsilci ve yardımcılarını aşağıda açıklıyoruz.

EFE ENDÜSTRİ

Turgay Küçükçelebi / İşyeri Tems.

BAYINDIRLIK VE İSKAN MÜDÜRLÜĞÜ

Mehmet Kindiroğlu / İşyeri Tems.

Cengiz Oluk / Tems. Yard.

Necmiye Alişverişçi / Tems. Yard.

BMC

Ayhan Özdemir / İşyeri Tems.

Neslihan Kayalar / Tems. Yard.

Rahmi Akın / Tems. Yard.

İbrahim Tan / Tems. Yard.

Ferdağ Dilek Keskin / Tems. Yard.

KÖY HİZMETLERİ

Halis Akil / İşyeri Tems.

Ali Yavaşer / Tems. Yard.

MERLİN GERİN

Barbaros Cihangir / İşyeri Tems.

Erhan Koçak / Tems. Yard.

ALARKO

Nafih Butur / İşyeri Tems.

Tayfun Sarman / Tems. Yard.

TURYAĞ

Serap Kılıçarslan / İşyeri Tems.

Reha Yalçın / Tems. Yard.

DLH

Ali Çoban / İşyeri Tems.

Mehmet Kocabaş / Tems. Yard.

İES - SAMSUNG

Önder Sevinç / İşyeri Tems.

Nilay Aslan / Tems. Yard.

MED UNION CONTAINERS

Önder Demirci / İşyeri Tems.

M.Emin Tuğluoğlu / Tems. Yard.

ÇUKUROVA ÇELİK

Mesut Cebeci / İşyeri Tems.

Hasan Çiğsezer / Tems. Yard.

TÜPRAŞ

Ayhan Sarpay / İşyeri Tems.

Selahattin Seyidir / Tems. Yard.

Ahmet Akın / Tems. Yard.

SSK İNŞAAT EMLAK

İlhami Ayrancıoğlu / İşyeri Tems.

Selahattin Seviniş / Tems. Yard.

ÇALIŞMA BAKANLIĞI İŞ GÜVENLİĞİ GRUP BAŞKANLIĞI

Erol Alkış / İşyeri Tems.

İbrahim Çakar / Tems. Yard.

SAFİR TEKSTİL

Atilla Tuncel / İşyeri Tems.

Egin Yerebasmaz / Tems. Yard.

KARAYOLLARI 2. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Sadık Dörtfidan / İşyeri Tems.

Reşat Obuz / Tems. Yard.

VESTEL BUZDOLABI A.Ş.

Okay Gönen / İşyeri Tems.

Melis Candan / Tems. Yard.

VESTEL GOLDSTAR A.Ş.

Hüseyin Çetinkaya / İşyeri Tems.

Kadir Merdin / Tems. Yard.

POLİNAS A.Ş.

Erol Tuna / İşyeri Tems.

Samim Sümer / Tems. Yard.

MESLEK İÇİ EĞİTİM ETKİNLİKLERİ SÜRÜYOR

Çağımızda bilginin, üretim sürecinde en önemli girdi olma niteliği kazanmasıyla birlikte, çağdaş teknolojik gelişmeleri izleyen, kavrayan ve uygulayan insan gücüne duyulan gereksinim her alanda olduğu gibi mühendislik alanında da her geçen gün artmaktadır.

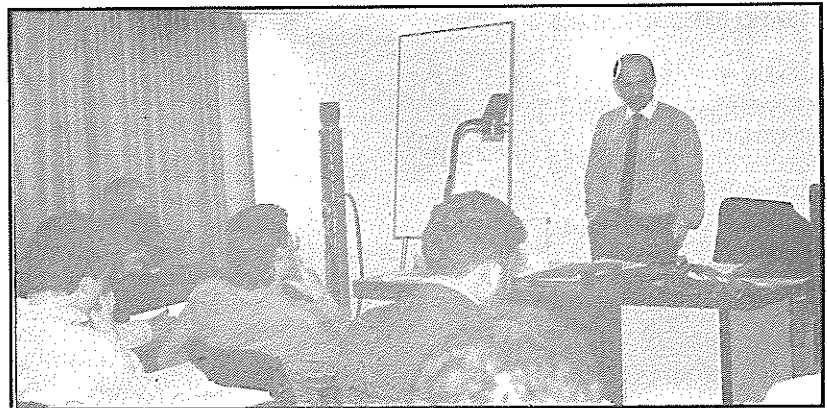
Sanayileşme yolunda hızlı adımlarla ilerlemek zorunda olan ülkemizde, üniversitelerde kazanılan bilgi, üretim sürecinde yeni bilgilerle desteklenmedikçe çağdaş teknolojik gelişmeye uyum sağlamak olanaksızdır.

İleri teknolojiyi yaratmak ve ülke sanayiine uygulamak için gerekli insan gücü-

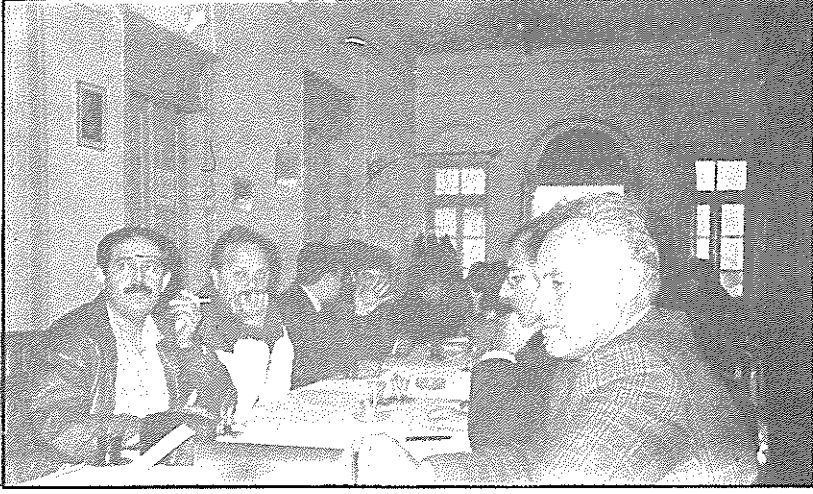
nün teknik bilgi ve donanım potansiyelini meslek içi eğitim programlarıyla desteklemek gerektiğine inanan Şubemiz, meslek içi eğitim etkinliklerine hız vermiştir. Bu amaç doğrultusunda, Nisan ayı içinde Şubemiz Eğitim merkezi'nde, ALARKO A.Ş.'nin eğitim uzmanlarının katılımı ile "Hidrofor ve Dalgıç Pompa" ile "Brülör"; HIDROPAR A.Ş.'nin eğitim uzmanının katılımı ile "Genel Hidrolik Eğitimi"; Alman-

ya'dan Regensburg Fachhochschule Makina Bölümü öğretim üyelerinin katılımı ile "Otomobil İmalatında Yeni Teknolojiler" seminerleri; teknisyenlere yönelik "İş Makinaları Operatörü" ile "Sanayi Tipi Kazanların İşletilmesinde Yardımcı Personel" yetiştirme kursları gerçekleştirilmiştir.

Üyelerimizin katılımı ile değer kazanan etkinliklerimiz Mayıs ayı içinde de sürecektir.

İL TEMSİLCİLİKLERİMİZDE YÜRÜTME KURULLARI DEMOKRATİK BİÇİMDE OLUŞTURULUYOR

Soma İlçe Temsilcilik Yürütme Kurulumuzun belirlenmesinden sonra Şubemize bağlı Muğla, Aydın, Manisa, Uşak, Denizli İl Temsilcilik Yürütme kurullarımız da belirlendi.

Temsilciliklerimizde yapılan üye toplantılarına üyelerimizden yoğun katılım oldu. Muğla, Aydın ve Manisa İl Yürütme Kurulları toplantıya katılan üyelerimizin oybirliğiyle belirlenirken, Uşak ve Denizli İl Temsilciliğinde Yürütme Kurulları kapalı oy açık sayım ile belirlendi.

AYDIN İl Temsilciliğimizde 9 Nisan 1992 tarihinde 28 üyemizin katıldığı toplantıya kamu çalışanı meslektaşlarımız yoğun ilgi gösterdi.

Son dönemde kamu kesiminde çalışanlar açısından meslektaşlarımızın aleyhine gelişen ücret adaletsizliği, kamu çalışanlarının sendikalaşmasıyla ücret dengesinin sağlanabilmesi, odaların konuyla ilgili bu aşamada yapabilecekleri tartışıldı. Yine Mayıs ayında yapılacak TMMOB Genel Kurul Toplantısının iyi değerlendirilmesi gerektiği konusunda görüşbirliğine varıldı. Ayrıca Şube Yönetim Kurulumuzdan Şube Sekreteri Fasih KUTLUAY, Şube yönetim Kurulu üyeleri Kazım UMDULAR ve Kirami KILINÇ da toplantıya katıldı.

İl Temsilcilik Yürütme Kurulu Başkanı Metin ALBEYOĞLU ve Sekreteri Muzaffer ŞEKERLER yeniden aday oldular. Toplantıya katılan üyelerin oybirliğiyle Metin ALBEYOĞLU, Muzaffer ŞEKERLER, Ertuğrul HALIS Yürütme Kurulu üyeliklerine seçildiler.

MANISA İl Temsilciliğimizde, 10 Ni-

san 1992 tarihinde, Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü salonunda yapılan toplantıya 22 üyemiz katıldı. Şube Yönetim Kurulumuzdan Başkan Ali GÜNGÖR, Sekreter üye Fasih KUTLUAY, Sayman üye Seçkin ŞİŞMANOĞLU ve Yönetim Kurulu üyeleri Kazım UMDULAR, Egemen TOKATLIGİL ve Yönetim Kurulu Yedek üyesi Tansel TÜRKMEN'in de katıldığı toplantıda sanayi işyerlerinin yoğun olduğu temsilciliğimizde Oda - üye ilişkilerinin geliştirilmesine ilişkin öneriler dile getirildi.

Aynı zamanda Oda Merkez Yönetim Kurulu üyesi olan İl Temsilcilik Yönetim Kurulu Başkanı Hakkı BAYRAKTAR 1992 - 1994 dönemi için yeniden aday oldu. Toplantıya katılan üyelerimizin oybirliğiyle Hakkı BAYRAKTAR, Hürcan TÜRKMEN ve Kemal KILINÇLAR oybirliğiyle seçildiler.

UŞAK İl Temsilciliğimizde, 15 Nisan 1992 Cumartesi günü yapılan üye toplantısına 27 üye katıldı. Temsilciliklerimiz arasında üye sayısına bağlı olarak en fazla katılımın olduğu toplantıya Şube Sekreteri Fasih KUTLUAY ve Şube Yönetim Kurulu üyesi Kazım UMDULAR'ın yanı sıra Denizli İl Temsilciliğimizden Bahattin ÇAKIR ve Kahraman DAĞDEVİREN de katıldılar.

Toplantıda tesisat mühendisliği hizmetlerinin niteliğinin yükseltilmesi Uşak'ta makina mühendisliğinin saygınlığının artırılması konusunda etkin çalışma yapılması gerekliliği belirtildi. Yine Belediye - Temsilcilik ilişkilerinin yeniden düzenlenmesi gereği vurgulandı.

Kamu çalışanı üyelerimizin de sorunlarının gündeme geldiği toplantıda Odamızın görevleri ve çalışmalarının sorgulandığı oldukça hareketli bir toplantı gerçekleşti.

İl Yürütme Kurulu kapalı oy açık sayım ile belirlendi. Recep NAÇAR, Necati CEYLAN ve Çetin EYİDOĞAN Yürütme Kurulu üyeliklerine seçildiler.

DENİZLİ İl Temsilciliği Yürütme Kurulu 18 Nisan 1992 Cumartesi günü saat 14.00'te İl Temsilcilik binasında yapılan toplantıda belirlendi. Oda Yönetim Kurulu sekreter üyesi Sezai GÜRÜ ile Şube Yönetim Kurulu asil ve yedek üyelerinden Kirami KILINÇ, Egemen TOKATLIGİL ve Yönetim Kurulu yedek üyesi Tansel TÜRKMEN'in de bulunduğu toplantıya katılan 60'dan fazla üyemizin yoğun katılımı ile gerçekleşen toplantı Denizli'nin Bölge Temsilciliği olması yolunda ne kadar istekli olduğunu da kanıtladı.

Toplantı süresince önceki Yürütme Kurulu çalışma dönemlerinde yaptıkları işler konusunda üyeleri bilgilendirirken Sezai GÜRÜ de üyelerimizden gelen soruları yanıtladı. Oldukça hareketli geçen toplantıda yeni yürütme kurulu üyeleri kapalı oy açık sayım ile belirlendi.

Buna göre Denizli İl Yürütme Kurulu asil üyeliklerine, Gülşen GÜNGÖR, Uğurhan KARCILI, Fatih YAŞA, Kurtuluş SARIKAYA, Ömer YAVUZ seçilmişlerdir.

MUĞLA İl Temsilciliğimizde 11 Nisan 1992 günü 19 üyemizin katılımıyla gerçekleşen toplantıya kamu çalışanı ve serbest olarak çalışan meslektaşlarımız yoğun ilgi gösterdi.

Şube Yönetim Kurulu Başkanı Doç. Dr. Ali GÜNGÖR ve Yönetim Kurulu yedek üyesi Ali Rıza KAT'ın katıldığı toplantıda, kamuda çalışan üyelerimizin sorunları tartışıldı; Şube çalışmaları ile ilgili bilgilendirme yapıldı. İl Yürütme Kurulu Başkanı Selahattin SAPMAZ, sekreter Erol KOÇADEMİR ve sayman Hayri MADANOĞLU aday olarak üyelerin oybirliğiyle yeniden yürütme kurulu üyeliklerine seçilmişlerdir.

Seçimlerin ardından Muğla İl Temsilciliğimizin katkılarıyla düzenlenen "Muğla'da kömürden kaynaklanan hava kirliliği" konulu panel gerçekleştirildi. Pano Şube Başkanımız Doç. Dr. Ali GÜNGÖR ve Muğla İl Temsilciliğimiz Yürütme Kurulu Başkanı Selahattin SAPMAZ konuşmacı olarak katıldılar.

Temsilcilik Yürütme Kurullarında görev alan üyelerimize başarılar diliyoruz.

SOMA'DA ÜYELERİMİZE ÜCRETSİZ BİLGİSAYAR KURSU VERİLDİ

Şubemiz ileri teknoloji yaratmak ve ülke sanayiine uygulamak için gerekli insan gücünün, bilgi ve donanım potansiyelini meslek içi eğitim programları ile desteklemeyi ilke edinmiştir.

Bu amaçla 10-19 Nisan tarihleri arasında Soma İlçe Temsilciliğimizde ücretsiz temel bilgisayar kursu verilmiştir. Şubemiz Bilgisayar Eğitimsi, üyemiz Necmi VARLIK'ın katkıları ile gerçekleşen kursa 9 üyemiz katılmıştır. Kurs sonundakursa katılan üyelerimize sertifika verilmiştir.

ARAÇ KAZANDIRMA KAMPANYASI SÜRÜYOR

Geçen dönem, "Araç Kazandırma Kampanyası" sonucu Sürücü Kursumuza 1974 model bir Murat marka otomobil kazandırmıştık. Bu dönem Sürücü Kursumuzun daha geniş bir kitleye seslenebilmesi eğitim niteliğinin artırılması için ikinci bir araç kazandırmak hedefindeyiz. Üyelerimizi diğer Oda çalışmalarında olduğu gibi bu konuda da katkı koymaya çağırıyoruz. Katkı koyacak üyelerimize şimdiden teşekkür ediyoruz.

HOBBY TUR

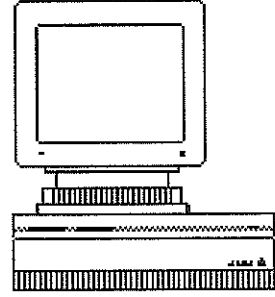
26 Nisan 1992 tarihinde hava koşulları nedeniyle ertelenen tekneyle balık avı gezimiz 19 Mayıs 1992 günü gerçekleştirilecektir. Başvuruların 13 Mayıs 1992 günü saat:18'e kadar Şubemize yapılması gerekmektedir.

Mektap
Müzik
Deniz
Balık

Geleneksel "BAHAR YEMEĞİ" için bu kez Aliğa'dayız.
16 Mayıs 1992 Cumartesi akşamı, birlikteliği ve eğlenceyi seven tüm üyelerimizi bekliyoruz.
Aliğa Can Restaurant'da yapılacak olan gecemiz için ücret 70.000.- TL/kişidir.

Not: Ulaşım Ücretsiz olup, Şubemiz önünden kalkacak otobüsle sağlanacaktır. Başvurularınızda otobüsle gelme isteğinizi belirterek yer ayırtmalısınız.

TMMOB MAKİNA
MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ
EĞİTİM MERKEZİ

bilgisayar

KURSLARI

Eğitim
Merkezimizdeki
üç adet 80386,
bir adet 80286 AT
bilgisayarlar ile,
12 kişilik sınıflarda
Milli Eğitim Bakanlığı
standartlarına uygun
olarak;

BASIC, COBOL
DBASE, LOTUS,
ACAD, DOS,
PASCAL, C

kayıtlar
sürüyor

Atatürk Cad. No: 422
K: 3-4 Alsancak / İZMİR
(Alsancak Garı karşısı)
Tel: 22 57 56 / 63 27 25

ŞUBEMİZ 2. ÜÇ AYLIK ÇALIŞMA DÖNEMİ PLANI

15 NİSAN - 15 TEMMUZ 1992

SUNUŞ:

Şube Genel Kurul toplantısından bu yana yoğun bir üç aylık çalışma dönemi sona erdi.

20 Ekim 1991 tarihinde yapılan milletvekili seçimleri sonrası ülkemizde başlayan yeni süreçte toplanan Şube Genel Kurulu ve seçimlerine katılan üyelerimizin çoğunluğunun benimsediği ve desteklediği yeni döneme uygun bir çalışma programıyla çalışmalarımıza başladık.

Şube Genel Kurul Toplantısı hazırlık sürecinde belirlenen ve Oda delegelerimizle Oda Genel Kurulu'na taşıdığımız yeni çalışma anlayışımız doğrultusunda Odamızın yeniden yapılanmasına başladık.

Öncelikle İl ve İlçe Temsilcilik Yürütme Kurulu üyelerinin, işyeri temsilci ve yardımcılarının yeniden belirlenmesi çalışmaları yoğunluk kazandı.

Bu toplantılarda özellikle kamu çalışanı üyelerimizin yoğun ilgisiyle karşılaştık. Temsilcilerin belirlenmesinde seçim yönteminin izlenmesi genelde ilgiyi daha da artırdı. Buradan yeni anlayışımızın yaşama da karşılığını bulduğunu sevinerek gördük.

Bu dönemde çalışma programımızda yer alan yeni projelerden bazılarını uygulamaya koyabildik. Şube mekanının yeniden düzenlenmesi, bina kazandırma kampanyasının başlatılması, danışmanlar kurulu ve uzmanlar kurulunun oluşturulması vb. çalışmalar ise önümüzdeki üç aylık çalışma planının temel hedeflerini oluşturmaktadır.

A. ÜYE İLİŞKİLERİ VE ÖRGÜTLENME:

A.1. İl / İlçe Temsilcilikleri ve MDB;

- Şube Koordinasyon Kurulu Toplantısı yapılacaktır.

- Aliğa İlçe Temsilcilik Yürütme Kurulu belirlenecektir.

- İl/İlçe temsilcilikleri bir kez

ziyaret edilecektir.

- MDB (Mesleki Denetim Büroları) sorumlu ve yardımcılarını oluşturulacaktır.

- Denizli İl Temsilciliğinin Bölge Temsilciliği'ne dönüştürme çalışmaları sürdürülecektir.

A.2. İşyeri Temsilcilikleri;

- Yeni işyeri temsilcilikleri oluşturulacaktır.

- İşyeri temsilcilikleri ortak toplantısı yapılacaktır.

- İşyeri ziyaretleri yapılacaktır.

A.3. Komisyon Çalışmaları;

- Komisyonların koordinasyon toplantısı yapılacak, ilk altı aylık çalışma planı değerlendirilecektir.

A.4. Danışmanlar ve Uzmanlar Kurulu Çalışmaları;

- Danışmanlar Kurulu toplantıları başlatılacaktır.

- Uzmanlık Kurulu oluşumu başlatılacaktır.

Üye ilişkileri;

- Temsilcilikler ve Komisyonlar vasıtasıyla sağlanan Oda - Üye ilişkilerinin daha da geliştirilmesi, Oda çalışmalarına katılımın sağlanması amacıyla üye profilinin belirlenmesine yönelik sürdürülmekte olan üye anketi çalışmaları sonuçlandırılacaktır.

- Üye uzmanlıklarının saptanmasına yönelik hazırlanan uzmanlık formları temsilcilikler vasıtasıyla toplanacaktır. Bu dönemde 1000 üyenin uzmanlık formunun toplanması hedeflenmiştir. 500 üyemizden 1992 yılına ilişkin ödenti borçları tahsil edilecektir.

- Bahar yemeği düzenlenecektir.

- Yaz dönemine ilişkin üyelerimizin ucuz tatil yapma olanağı sağlayacak ortam yaratılacaktır.

- Yaz dönemine ilişkin Sosyal ve Kültürel Etkinlik Planı yapılacaktır ve uygulamaya konulacaktır.

- Konut kooperatifi kurulacaktır.

B. EĞİTİM ETKİNLİKLERİ:

B.1. Üyelere yönelik;

- Aylık eğitim etkinlik planı hazırlanacaktır.

- Ücretsiz bilgisayar kursları sürdürülecektir.

B.2. Makina Mühendisliği Eğitimi Üzerine;

- 1. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongre hazırlık çalışmaları sürdürülecektir.

B.3. Teknisyenlere yönelik olarak;

- İş Makinaları operatör yetiştirme kursu düzenlenecektir.

B.4. Sürücü kursu çalışmaları sürdürülecektir.

C. ODA MERKEZİ VE TMMOB DÜZEYİNDEKİ ÇALIŞMALAR:

C.1. Oda Danışma Kurulu çalışmalarına katılacaktır. Oda merkezinin çalışmalarına etkin koordinasyonun sağlanması doğrultusunda katkı koyulacaktır.

C.2. TMMOB Genel Kurul Toplantısına etkin olarak katılacaktır. TMMOB delegelerinin dışında bölge ve kamu işyerleri düzeyinde katılım sağlanacaktır.

D. DİĞER KURUM VE KURULUŞLARLA İLİŞKİLER:

D.1. Valilik, Yerel yönetimlerle kurumsal ilişkiler geliştirilmeye çalışılacaktır.

D.2. TMMOB İl Koordinasyon Kurul çalışmalarına etkin olarak katılacaktır.

D.3. Üniversite ile ilişkiler;

- Üniversite Bölüm Başkanlarıyla Şube Başkanının katıldığı bir yemekli toplantı düzenlenecektir.

- Bölüm Başkanlarıyla işbirliği içinde öğrencilere yönelik teknik gezi düzenlenecektir.

D.4. Diğer Meslek Odaları ziyaret edilerek ilişkiler geliştirilecektir.

D.5. Diğer demokratik kuruluşların ve siyasi partilerin etkinliklerine yönetici düzeyinde katılacaktır.

D.6. Basın üyelerine kokteyl verilecektir.

D.7. Endüstriyel kuruluşların üst düzey yöneticileriyle ilişkiler sürdürülecektir. Bölgesel planda tanışma yemekleri verilecektir.

E. MESLEKİ DENETİM ÇALIŞMALARI:

E.1. Araç imal ve tadil projelerinin Odamızca kontrolünün sağlanması yolunda girişimde bulunulacaktır.

F. MESLEKSEL TEKNİK HİZMETLER:

F.1. Karşıyaka ve Bornova'da yapılan Asansör Periyodik Testleri sürdürülecektir. Konak Belediyesiyle de protokol yapılması konusunda çalışmalar hızlandırılacaktır.

G. YAYIN ÇALIŞMALARI:

G.1. Bülten'in aylık periyotlarda çıkarılması sürdürülecektir.

G.2. Isıtma, Havalandırma ve Klima Proje Tasarımı Kitabı'nın basım çalışmaları sürdürülecektir. Kitaba reklam toplama çalışmaları başlatılacaktır.

H. KÜTÜPHANE ÇALIŞMALARI:

-Kütüphane'de bulunan kitapların bilgisayara aktarımı tamamlanacaktır. Üyenin hizmetine sunulacaktır.

- Mühendis ve Makina dergisinin 1. sayısından itibaren çıkan yazıların konularına göre sınıflandırması tamamlanacak ve üyelerin yararına sunulacaktır.

- Kütüphaneye teknik ve sosyal kitap kazandırma kampanyası açılacaktır.

- Yabancı teknik periyodik yayınların kütüphanemize kazandırılması çalışması başlatılacaktır.

I.1. Şube Mekanı yeniden düzenleme çalışması projesine uygun olarak yapılacaktır.

I.2. Şubemize bina kazandırma kampanyası başlatılacaktır.

J. ULUSLARARASI İLİŞKİLER:

- Çeşitli ülkelere üyelerimizin de katılacağı teknik ve sosyal geziler düzenlenecektir. Yine bu ülkelerdeki meslek odalarıyla ilişkiler kurulacaktır.

TMMOB 32. GENEL KURULU TOPLANIYOR

21-24 Mayıs 1992 tarihleri arasında Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)'nin 32. Genel Kurulu Ankara'da toplanacaktır.

Toplantı 200 bini aşkın mühendis ve mimarı bünyesinde toplayan Odaların Genel Kurullarında belirlenen delegelerin katılımıyla gerçekleştirilecektir.

20 Ekim milletvekili genel seçimleri sonrası ülkemizde ortaya çıkan yeni süreçte yapılacak bu toplantı, ülke ve toplum sorunlarıyla birlikte mühendis ve mimarların birikmiş sorunlarının değerlendirilmesinde önemli bir fırsattır. Özellikle demokratikleşme sürecinin koşut meslek odalarına ilginin arttığı ve üyelerin Oda çalışmalarına olan duyarlılığının yükseldiği bir dönemde yapılıyor olması bu toplantının önemini artırmaktadır.

Bu toplantı, üyelerimizin artan haklı isteklerinin ve yığılmış sorunlarının çözümünde etkin Oda örgütülüğü istemlerine yanıt verecek günün gerçekliğiyle çakışan bir dönemin başlangıcı olmalıdır.

Bu anlamda TMMOB Genel Kurul delegelerine önemli sorumluluklar düşmektedir. Bu sorumluluk kapsamında TMMOB Genel Kurulu platformu iyi değerlendirilmeli, yeni dönemin getirdiği düne göre daha uygun bugünün ortamında aşağıdaki sorunlar tüm boyutlarıyla işlene-rektartışılmalıdır.

- Bugün yakıcı bir sorun haline gelen kamuda çalışan mühendis ve mimarların ekonomik, özlük sorunları ve kısa erimde sonuçlandırılması gereken sendikalaşma çalışmaları,

- Yüksek öğretim yasası ve mühendis mimarların eğitimindeki durum,

- Ülkemizin sanayileşme ve kalkınma sorunları,

- Bilim ve teknolojiye gelişmelerin ülke sanayine etkileri,

- TMMOB Yasası'nın 12 Eylül döneminde 66 ve 85 sayılı KHK'lerle yapılan antidemokratik değişikliklerden arındırılarak, çağdaş ve demokratik bir nitelik kazandırma çalışmaları,

- TMMOB'a bağlı Odaların mesleki denetim yetki sorunları,

- TMMOB ve bağlı Odaların merkezi ve yerel yönetimlerin karar süreçlerine katılım boyutları,

- TMMOB'un örgütsel yapısına günümüz gerçeklerine uygun bir işleyiş kazandırmanın değerlendirilmesi.

Bu sorunların tartışılması sonucunda üretilen çözümlerin yaşama geçirilmesinde gerekli ortamın yanısıra hareketlenmiş bir mühendis ve mimar kitlesi vardır.

Bugün mühendis ve mimarlar, onca yıldır uygulanan örgütsüzleştirme politikalarının aksine çözümün örgütlenmeden geçtiği bilinciyle yeniden Odalara yönelmektedir.

Ancak bu yönelişin önünde TMMOB 31. Genel Kurulu'nda alınan "Gecikmiş üye ödentilerinin cari yıl üzerinden ödenmesi" kararı önemli bir engel oluşturmaktadır. Bu durum günümüz gerçeği ile çelişmekte, sorunların çözümü sürecinde yavaşlatıcı bir etken olacaktır.

Bu Genel Kurul'un birincil görevi bu uygulamanın kaldırılması olacaktır. Böylesi bir karar, örgütlenmenin önünü açarak mühendis ve mimarların, Odalarına ve TMMOB'a sahip çıkmasını sağlayacaktır. Böylece daha etkin Odalar ve TMMOB oluşumunda önemli bir adım atılacaktır.

Genel Kurul'a katılan delegelerin, üyelerin örgütlenme isteğini algılayacağına ve savunacağına inanıyoruz.

TEKSTİL ÜZERİNE...

Gönül Şengöz / Tekstil Yüksek Mühendisi *

İnsanlık, hayvan postunu örtüneceği yerde, onun üzerinde bulunan yün elyafından iplik yaparak kumaş şeklinde yeni bir tekstil yüzeyi elde edebilmeyi başarmıştır. Fakat gene de bu süreç M.Ö. 5000 yılında olabilmıştır. İlk bulunan kumaş parçaları bu döneme aittir.

Beslenme, barınma ve örtünme insan varlığının temel üç gereksinimidir. Hayatın dayandığı bu üç temelden örtünme, tekstilin temelini oluşturmaktadır. İnsanlar öncelikle bedenlerini sıcak tutmak, sonra da içinde yaşadıkları ortamı sıcak tutmak için çeşitli tekstil oluşumları geliştirmişlerdir. Sıcak tutmak esasından başlayan tema, daha sonra güzel görünmek faktörünü de içine alarak estetik ve sanatsal bir boyut kazanmıştır. Onun için günümüzde, bir tekstil oluşumunu tasarlarken onun kullanılacağı amaç ile beraber görüntüsü de çok büyük önem taşımaktadır.

İlk insan resimlenirken, onu bir yaprak veya hayvan postu kullanırken görürüz, yani tabiat ile hayvan unsurları kullanılmıştır. İlk insanlar, yaşamlarının sürekliliğini sağlamak için önce hayvanları evcilleştirmeye başlamışlardır. Böylece beslenme ve örtünme gereksinimlerini de bu hayvanlardan sağlama yoluna gitmişlerdir. Biraz daha ilerleyen insanlık, hayvan postunu örtüneceği yerde, onun üzerinde bulunan yün elyafından iplik yaparak kumaş şeklinde yeni bir tekstil yüzeyi elde edebilmeyi başarmıştır. Fakat gene de bu süreç M.Ö. 5000 yılında olabilmıştır. İlk bulunan kumaş parçaları bu döneme aittir. Daha sonraları tarım öğrenen insanlık pamuk bitkisini hem kağıt, hem iplik ve dolayısıyla kumaş yapımında kullanmıştır. Uzun süre yün ve pamuk lifleri insanlığın örtünme gereksinmesini karşılarken daha iyiye, daha güzele olan eğilimler ipek böceğinden elde edilen ipek lifinin de tekstil alanında kullanılmasına olanak vermiştir. Hep bir arayış içinde olan insan, tabiatteki diğer bitkilerden de lif elde etme yöntemlerini geliştirmeyi başarmış ve keten, kenevir, jüt, rami, sisal vb. birçok bitki kökenli lifi tekstilin hizmetine sunmuştur. Aynı şekilde hayvanlardan sadece koyunun yünü ve ipek böceğinin ipeği ile yetinilmemiş deve, alpaka, tavşan, at vb. gibi hayvanların da liflerinden yararlanılmıştır.

İster hayvansal, ister bitkisel kökenli olsun lif elde edilişi sonuçta tabiata dayanmaktadır. Üzerinde yaşadığı dünyayı kirleten ve nüfus artışı ile bu tabiatın, insan ihtiyaçlarına bir gün cevap veremeyeceğinden korkmaya başlayan insan, yeni araştırmalar içine girmiş ve tekstilin temel maddesi olan lifi, tabiatın bağımsız olarak kendisinin yapabileceği yolları aramıştır. Bu araştırmalar sentetik liflerin elde edilmesini sağlamıştır. Fakat insan yapısı olan sentetik liflerin kimyasal yapısı sonuçta yüne veya pamuğa benzetilmiştir. Tabiat insan bünyesi için en uygununu zaten kendisine sunmuştur; insan ancak bunun benzerini yapabilmiştir. Doğal liflerin kırıntılarının değerlendirilmesi, hiçbir şeyin ziyan olmaması için gene insan yapısı olan ama doğal kökenli rejenere lifler geliştirilmiştir.

Bir tekstil yüzeyi elde etmek için, önce dokuma tekniği geliştirilmiş ve bunlardan çeşitli giysiler yapılmıştır. Daha sonraları örme tekniği, dokusuz yüzey tekniği geliştirilerek farklı konstrüksüyonda tekstil oluşumları insanlar tarafından kullanılmıştır, kullanılmaktadır. Tekstil olayına farklı bir açıdan bakacak olursak, insanın örtünme gereksinimi derken bedenini ve içinde yaşadığı ortamı kastedilmiştir. Bu kavram içinde her türlü iç ve dış giyim eşyası, çorap, eşarp, eldiven, perde, halı, masa örtüsü, havlu, tiğ işleri, şapka, şemsiye, nevrimsim, yatak, nakış vb. sayılabilir. Bunların hepsi tekstildir. Günümüzde tekstil, dar anlamda giyim eşyaları olarak algılanırsa bile, tam anlamıyla tekstil, yukarıda sayılan tüm malzemelerin oluşturulabilmesi için lif aşamasından kullanım aşamasına kadar gördüğü işlemleri içerir. Bu işlemlerin seçilmesi, üretimi, organizasyonu, verimliliği, makinalarının yapımı ve teorisi tekstil mühendisliğini oluşturur. Elde bulunan çok olanağın; elde edilecek nihai üründe, amaca tam hizmet etmesini sağlamak tüm mühendisliklerin temelidir. Bunların tekstil malzemesi için kullanılması tekstil mühendisliğinin kapsamı

içine girer.

İnsanlığın başından beri tekstil ihtiyacı olduğu halde, tekstilin bir mühendislik dalı olarak kabul edilip uygulamaya konulması ancak 20.yy.'ın başında olmuştur, yani gecikmiş bir mühendislik dalıdır. İlk dokuma kumaş M.Ö. 5000 yılında nasıl yapılmışsa, günümüzde de aynı teknikle yapılmaktadır. Dokuma teknolojisi çok ilerlemiştir fakat tekniği aynıdır. İplik elde edilmesinde farklı teknik elde edilmesi mümkün olmuştur. Liflere büküm verilerek elde edilen iplik önceleri lif tutamını kucağında tutan kişinin eliyle büküm vererek kirman denilen cisme, oluşup ipliği sarması ile yapılmıştır. Bu işlemin hızlandırılması için gene aynı teknik ile çalışan çıkırcık aleti yapılmıştır. Bu olayı makinalaştırmak isteyen insan vargelleri ve günümüzdeki ring iplik makinalarını geliştirmiştir. Fakat farklı bir teknik olan açık uç iplik eğirmecilik 20-30 yıldan beri vardır. Bu teknik ringi iplik eğirme sistemindeki bazı olumsuzlukların üstesinden geldiği halde, ring iplik eğirme sistemine üstünlük sağlayamamıştır.

Günümüzde her iki sisteme de ihtiyaç vardır. Örme sistemi ile kumaş elde edilirken gene elde yapılan örmeye kullanılan teknik mevcuttur. Son derece gelişmiş teknolojiye sahip örme makinaları da gene aynı temel teknik ile çalışmaktadır. Çoban abası, şapka gibi yapılar ise herhangi bir dokuya sahip değildir, hayvansal liflerin keçeleştirilmesiyle elde edilirler, yani dokusuz yüzeylerdir.

Tüm mühendislik olaylarını bünyesinde toplayan tekstil mühendisliğine tekstil sektörü olarak bakacak olursak, özüne uygun olan yapıya sahip olduğunu görürüz. Yani tekstil mühendisinin yanı sıra kimya mühendisi, makina mühendisi, elektrik-elektronik mühendisi, endüstri mühendisi gibi birçok alana istihdam sağlar. Çünkü hepsinin bu alanda yapabileceği hizmet vardır. Hatta ki herhangi bir mühendislik eğitimi görmeyenlerin de sektörde çalıştığı, yani bu sektör içinde yapabileceği şeyler olduğunu göstermesine günümüzde çok rastlanmaktadır.

Bu vesile ile, ülkemizin de çok ihtiyacı olan tekstil sektörünü daha da ilerletmeye götürmek ve bilimsel gelişmeler sağlamak için hep birlikte elele!

* Tekstil Yüksek mühendisi Gönül Şengöz MMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Yedek üyesi ve Tekstil Bülten Alt Komisyonu Üyesidir.

KAMUDA ÇALIŞAN MEMUR VE SÖZLEŞMELİ PERSONELİN SENDİKALAŞMASI PANELİ

Eğit-Sen ve Eğitim-İş Sendikalarının kurulmasıyla başlayan memur sendikacılığı süreci, yasal varoluş koşullarının yanı sıra, kamuoyu gözünde meşruluğunu pekiştirerek yoğunlaşıyor.

Sendikalaşma çalışmalarının yoğunlaşması üzerine TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu ve DSI 2. Bölge Müdürlüğü sendikalaşma Komisyonu tarafından "Kamuda Çalışan Memur ve Sözleşmeli Personelin Sendikalaşması" konulu bir panel düzenlendi. 26 Nisan 1992 tarihinde İzmir Tabip Odası Konferans Salonunda gerçekleştirilen panele konuşmacı olarak Türk-İş Sendikası'ndan Dr. Yıldırım Koç, Maden-İş sendikası'ndan maden mühendisi Çetin Uygur ve DEÜ Hukuk Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Fevzi Demir katıldılar.

Yıldırım Koç, insanca yaşamak, hak edilen ücreti almak, toplum yaşamında söz sahibi olmak, insan haklarını yaşama geçirmek gibi nedenlerin sendikalaşmayı zorunlu kıldığını belirtti. Sendikalaşmanın hangi biçimde olması gerektiği sorusunun gündemdeki en önemli soru olduğunu söyleyen Koç, bu konudaki görüşlerini de şöyle açıkladı:

"Sendika kurma çalışmalarının yeni

başladığı yerlerde hangi tür sendika kurulacağına karar verilirken, meslek, memurluk statüsü veya sınıf kimliklerinden hangisinin belirleyici olacağına karar vermek gerekiyor. Eğer meslek kimliği -örneğin mühendislik- belirleyici olursa, gelecek dönemlerde ciddi sorunlarla karşılaşılacaktır. Diğer önemli bir nokta da şudur: Artık toplu iş sözleşmeleri tek tek işyerlerinde bile sonuçlanmıyor. Toplu iş sözleşmeleri bir bütün olarak, çalışan, sermayedar ve devlet arasında boyutlanıyor. 1989 ve 1991 toplu iş sözleşmelerinde çok büyük başarılar elde edildi. Bunun nedeni 600 bin işçinin birden devletin ve sermayedarın karşısına çıkmasıdır. İşkollarının da üstünde mücadele artık sınıfın bütünüyle sağlanabiliyor. Mücadelenin bu boyuta geldiği günümüzde artık bir mühendis sendikasının başarı şansı yok. Bırakınız mühendis sendikasını, tek başına bir karayolu sendikasının bile başarı şansı yok. Memurlar ancak çeşitli birimlerde örgütlendikten sonra, Türkiye Memur Sendikaları Konfederasyonu olarak hükümetin karşısına çıktıklarında güçlüdürler. Pratikte sorunlar farklı çözümleri getirebilir. Mühendisler olarak ayrı sendikalaşılsa bile nihai amaç federatif bir yapı içeri-

sinde diğer çalışanlarla aynı çatı altında toplanmak olmalıdır.

1985 sonrasında memurların sendika kurabileceği kabul gördü. Önümüzdeki hedef kitleselleşme, toplu pazarlık ve grev haklarına sahip olmaktır. memurların toplu pazarlık ve grev haklarına sahip olmalarının önünde büyük engeller yoktur. Siyasal iktidar bu konuda gerekeni yapmıyor. Bu hakkın elde edilmesi için anayasal veya yasal düzenlemelere gerek yoktur. 1989 yılında imzalanan Avrupa Sosyal Haklar Sözleşmesi'ne konulan çekinceler, Bakanlar Kurulu kararı ile kaldırıldığında sorun çözümlenmiş olacaktır."

Kamu çalışanlarının sendikal örgütlenmelerinin işçilerle birlikte olması gerektiğine inandığını belirten Çetin Uygur, "Şu anda durum buna uygun olmayabilir. Nihai hedef ortak örgütlülük olmalıdır. İşyeri örgütlülüğü çok çabuk boğulabilecek bir örgütlülüktür. Meslek örgütlülüğü ise çalışma grupları arasında dayanışmayı ortadan kaldırır. Bir hakkın elde edilebilmesi için, o hakkın sahiplerinin topluca taleplerini dile getirmeleri, yola düşmeleri gerekiyor" dedi.

Prof. Dr. Fevzi Demir, Türkiye'nin de imzaladığı 87 sayılı Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmesine göre, genel anlamda tüm çalışanlara sendika hakkı tanındığını ve memurların sendikalaşmasını engelleyen anayasal ve yasal bir sınırlama olmadığını söyleyerek, sendikalaşmanın hukuksal boyutu hakkında bilgi verdi.

KÖY HİZMETLERİ 16. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ VE BAĞLI İL MÜDÜRLÜKLERİNDE KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKALAŞMA ÇALIŞMALARINA BAŞLADILAR

Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü'nde içinde üyelerimizin de bulunduğu kamu çalışanları sendikalaşma sürecinde ilk toplantılarını 21 Nisan 1992 günü Köy Hizmetleri 16. Bölge Müdürlüğü toplantı salonunda gerçekleştirdiler.

Toplantıya 85'e yakın kamu çalışanının yanı sıra TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu'ndan, Şubemiz adına Yönetim Kurulu üyesi Kazım UMDULAR, İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şube Sekreteri Saadetin UÇKUN ile Yönetim Kurulu üyesi Yılmaz ERSOY ve Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Bölge Yönetim Kurulu üyesi Hüseyin ÖZER katıldılar.

Toplantıda, TMMOB'a bağlı Odalar'ın görüşleri ve katılımcıların açık soruları ile sendikalaşma üzerinde tartışıldı. Çalışmaların planlanması ve yönlendirilmesi doğrultusunda komisyon oluşturulması genel eğitimi üzerine öneriler ve doğrudan katılım istekleri göz önüne alınarak 22 kişilik komisyon kuruldu. Komisyonunda üyelerimiz Halis AKIL, Hasan ÖZTÜRK, Esin BAHADIR, Ali AKMAN görev aldı.

Komisyon 28 Nisan 1992 tarihinde İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nde ilk toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıda 7 kişilik "İzmir Köy Hizmetleri Sendikalaşma Girişimi" oluşturuldu.

KAMUDAKİ SON DURUM DÜŞÜNDÜRÜYOR

Üyelerimizin önemli bir bölümü kamu kurum ve kuruluşlarında 657 sayılı devlet memurları yasasına tabi olarak görev yapmaktadırlar ve son yıllarda "Sözleşmeli Personel Kanunu" ile çalıştırılan teknik elemanlar da bulunmaktadır.

657 SDMK tabi olarak çalışan mühendis ve ve mimarların aylık ücretleri maaş yan ödeme ve özel hizmet tazminatlarından oluşmaktadır. Bu ücretlerde son yıllarda çıkartılan kararnamelerle teknik personel aleyhine bir dengesizliğin yaratıldığı gözlenmektedir.

Ülkemizin sanayi ile kalkınacağı ve bunun ancak teknik eleman kadrosu ile mümkün olduğu ya da olacağı unutulmuş gibidir.

Bugün için ülkemizde çalışan teknik personelin kategori açısından nerede bulunduğu belli değildir. Çıkartılan yasalarla projelendirme ve boyutlandırma konuları mühendis olmayan teknik elemanlara da verilmiş durumdadır. İlk bakışta pek önemli olmayan bu uygulama aslında çok önemli sorunları gündeme getirmektedir.

Kategori olarak kurumlarda çalışan teknik kadronun sınıflaması yapılmış değildir. Üyelerimiz bu belirsizliklerin altında milyonlarca TL tutarındaki ekipman ya da imalata imza atmakta ve bu imzaların karşılığını maddi ya da manevi olarak görememektedirler.

Bizler mühendisler olarak ülkemize 17-19 eğitim yılından sonra faydalı olabilmekte ve teknik kadroya dahil edilmekteyiz. Bakanlığımızın işçi pozisyon nitelikleri adlı yayınında;

a) Dışarıdan alınacaklar için teknik lise mezunu olup ya da lise mezunu olup 3 yıl konusu ile ilgili kamu kurum veya özel kuruluşlarda çalışmış olmak,

b) Dahilden alınacaklar için ortaokul mezunu olup veya eşdeğer mezunu olup teşkilatta en az iki yıl benzeri işlerde çalışmak, Yine aynı yayında (ek 2-43'de) ortaokul mezunlarından teşkilatta 3 yıl çalışmış olmak şartı getirilmiştir.

Böylece teknik eleman sınıfına ortaokul mezunu 2 veya 3 yıl teşkilatta çalışan işçi statüsüne sahip herkes idarenin takdiri ile rahat rahat dahil olabilmektedir. Ne yazık ki idareciler de bu yetkilerini kendilerine yakın olan ancak teknik formasyona sahip olmayan kişiler lehinde kullanabilmektedirler. Bu noktada teknisyenin ne anlama geldiği, eğitiminin ne olması gerektiği ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı teknisyen yetiştirilen okulların gereksizliği akla gelmekte olup, konunun bu bakanlığımızca açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Buna ilave olarak işçi statüsündeki bir mühendis teknisyen statüsünde çalıştırılmakta, mühendislik sorumluluğunu taşımamaktadır. Bu noktada eğitim görmenin bir anlamı kalmamaktadır.

Bugün bütün sorunların çözümleri örgütlenmede görülmektedir. Sendikalaşma bu bakımdan çok önemlidir. Konu, çalışan teknik elemanların (mühendislerin) önüne gelmiştir ve sorunun çözümü bizim örgütlenmemizden geçecektir.

Aydın İli Kamuda Çalışan Makina Mühendisleri

Odacı ücreti... Mühendis maaşı... Uçurum büyüyor...

Necati Doğru

27 Nisan 1992 tarihli
Milliyet gazetesinden

Derinine inmeye, ötesini berinisi fazlaca kurcalamaya gerek duyulmadan çıplak gerçeği yansıtan somut durumlar vardır ya...

Sade verileri yan yana koyun. Hiç düşünmeden, dijital hesaplara da dalmadan, kızarmış kuzu kellesine bakar gibi bakın... Beyninize kan hücum eder...

Elleriniz terler...

Nabız atışlarınız fırlar...

Uçurumu görürsünüz...

1 Yıllık ilkokul mezunu işçi:

Aylık net ücreti:

3256.000 TL...

5 yıllık inşaat mühendisi:

Aylık net ücreti:

3.276.000 TL...

4 yıllık sanat okulu mezunu işçi:

Aylık net ücreti:

5.150.000 TL...

17 yıllık sanat okulu mezunu usta:

Aylık net ücreti:

7.244.000 TL...

18 yıllık ziraat mühendisi

Aylık net ücreti:

4.250.000 TL...

***

Rakamlar isyan ediyor. Siz sakın sakın izlemeyi sürdürün.

Makina operatörü işçi:

Aylık net ücreti:

6.700.000 TL...

13 yıllık şube müdürü:

Aylık net ücreti:

3.480.000 TL...

Köy Hizmetleri'nde odacı işçi:

Aylık net ücreti:

5.600.000 TL...

Köy Hizmetleri'nde il müdürü:

Aylık net ücreti:

3.975.000 TL...

Bayındırlık Bakanlığı'nda

görevli şoför:

Aylık net ücreti:

6.000.000 TL...

Bayındırlık Bakanlığı'nda görevli mimar:

Aylık net ücreti:

3.600.000 TL...

Taşra teşkilatında daktilo:

Aylık net ücreti:

5.950.000 TL...

Taşra teşkilatında diğer daktilo:

Aylık net ücreti:

1.550.000 TL...

Taşra teşkilatında sürveyan:

Aylık net ücreti:

5.350.000 TL...

Taşra teşkilatında diğer sürveyan:

Aylık net ücreti:

2.050.000 TL...

Taşra teşkilatında teknisyen

Aylık net ücreti:

5.950.000 TL...

Taşra teşkilatında diğer teknisyen:

Aylık net ücreti:

2.100.000 TL...

Bütün kamu kuruluşları ile devlet dairelerindeki yatırılan emeğe ödenen gelir sistemi "eşit işe eşit ücret" kavramını da karman çorman eden yuvarıdaki uçurumlarla doludur...

Odacılar, işçiler, şoförler, diğerleri 1475 sayılı yasaya göre çalıştıkları ve sendikaları yoluyla toplu iş sözleşmesine oturdukları için aylık net ücretleri enflasyonu yakalayabilmektedir...

Bu onların hakkıdır ve fazla olduğunu kimse iddia edemez.

Ama Mimarlar, mühendisler, şube müdürleri, il müdürleri, düz memurlar 657 sayılı yasaya göre çalıştıkları için ücretleri hem volkan volkan fiyat artışlarının hem de beyin ve kol güçlerini daha az emek vererek eğitilenlerin çok gerisindedir...

Bu büyük bir haksızlıktır. 657 sayılı yasaya göre çalışanlar, "seni sinema yıldızı yapacağız masalarıyla uyutulan saf kızların" durumuna düşürüldü...

Terör, prostat, Kürt televizyonu, Orta Asya cumhuriyetlerine geziler önemli konulardır...

Ama bu ücret uçurumu da bal gibi bir terördür...

İnsanı emeğinden ve işinden korkutan bir terör...

1.BAKIRÇAY ÇEVRE SEMPOZYUMUNUN ARDINDAN ALIAĞA HALKINA RAĞMEN TERMİK SANTRAL KURULAMAZ

1.BAKIRÇAY ÇEVRE SEMPOZYUMU
18-19 NİSAN 1992 - ALIAĞA
BAKIRÇAY BELEDİYELER BİRLİĞİ - TÜSES

Bakırçay Belediyeler Birliği ve TÜSES (Türkiye Sosyal Ekonomik Siyasal Araştırmalar Vakfı) tarafından ortaklaşa düzenlenen 1. Bakırçay Çevre Sempozyumu, 18-19 Nisan 1992 tarihlerinde Aliağa'da yöre halkı, bilim adamları, siyasi partiler, TMMOB, bakanlık yetkilileri ve Japon EPDC firması yetkililerinin katılımı ile gerçekleşti.

Sempozyumun açılış konuşması Bakırçay Belediyeler Birliği ve Aliağa Belediye Başkanı **Hakkı Ülkü** tarafından yapıldı. Ülkü, termik santral kurma kararı alınmadan önce bir ÇED raporunun hazırlanması gerektiğine dikkat çekerek, ÇED raporunun gösterilen tepki üzerine hazırlatıldığını; 1990 yılında imzalanan uluslararası Bergen sözleşmesine göre yöre halkının bilgilendirilerek onayının alınması gerektiğini, demokratikleşme yolunda önemli adımlar atılırken Aliağa'da halkın bilgilendirilmesinin ve onayının alınmamasının demokrasi adına üzücü olduğunu söyledi. Ülkü, Yörenin sanayi tesisleri ile yeterince kirletildiğini, var olan kirlilik ortadan kaldırılmadan kurulacak termik santralin sorunları devleştireceğini sözlerine ekledi.

TÜSES ve Turizm Bakanlığı adına konuşan Turizm Bakanlığı Müsteşarı **Korel Göymen**, "Kalkınma ile

çevre arasında bir denge kurmak zorundayız. Çevre konusunu sadece romantik yaklaşımlarla ele alırsak kalkınma konusunu gözardı ederssek ciddi bir hata yapmış oluruz" dedi. Göymen, Turizm Bakanlığı'nın çevre konusundaki yaklaşımını dile getirirken, "Betonlaşma nedeniyle Balıkesir'den İskenderun'a kadar üç kilometrelik sahil şeridi içinde tüm yeni turistik konaklama yatırımlarına teşvik kaldırılmıştır. Birakınız sanayi tesislerini ikincil konutlar için kredi verilmesinin de durdurulmasını öneriyoruz" diye konuştu.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı **Ertuğrul Önen** ise, kalkınma ile enerji tüketiminin paralellik gösterdiğini belirterek, bakanlık olarak gerekli önlemler alınarak çevreye zararı en aza indirilen yatırımları desteklediklerini belirtti. Önen, 1995 yılına kadar enerji ihtiyacımızı karşılayacak kaynağımız bulunduğunu, ancak daha sonraki yıllarda bir enerji darboğazına girmek amacıyla yeni yatırımların şart olduğunu söyledi.

TERMİK SANTRAL KURULACAK MI?

İki gün süren sempozyum boyunca izleyiciler ve konuşmacılar arasında en çok tartışılan konu Alia-

ğa Termik Santrali oldu. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Yetkilileri kalkınma için enerjinin şart olduğunu, enerji üretiminin yeni tesislerle artırılması gerektiğini ve bu nedenle Aliağa'ya bir termik santral yapılması gerektiğini açıkça belirttiler.

Mimarlar Odası İstanbul Şube Başkanı **Oktay Ekinci**, santral tartışmasının demokratikleşme yönüne dikkat çekerek "Çevreyle ilgili imzalanmış uluslararası anlaşmalar gereğince halkın onayı alınmadan böyle bir proje gerçekleştirilemez. Santral yöre halkı, belediyeler, TMMOB, sivil toplum örgütleri, TÜSES istemiyor. Eğer buna rağmen santral yapılırsa Türkiye'de demokrasinin varlığından söz edilemez" dedi.

Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyesi **Prof. Dr. Criton Curi**, "Termik santral kurulmasına karar verildikten sonra bir ÇED raporu hazırlanmıştır. Bu rapora benim fazla güvenim yoktur. Kalkınma için enerji şarttır ama doğru yerde ve doğru şekilde üretilmelidir. Burada kurulması düşünülen termik santral ise ne doğru yerde ne de doğru şekildedir" diyerek görüşlerini bildirdi.

Konuşmasında kalkınma, çevre ve demokratikleşme olgularına dikkat çeken **Prof. Dr. Tolga Yarmar**, "Demokrasinin temelinde halkın gö-

rüşlerine yer vermek yatar. Burada alınması gereken bir siyasi karar vardır. Siyasi kararlar halka rağmen alınmaz. Aliğa halkı ikna edilirse santral yapılmalıdır" dedi. Tolga Yarmen ayrıca, santralin yaratabileceği çevre etkileri göz önüne alınarak alternatif seçeneklerin iyi değerlendirilmesi, doğayla ve doğanın üretim süreciyle uyumlu yatırımlar planlanmasını gerektiğini belirtti.

Yeşiller Partisi adına konuşan **Savaş Emek**, "Çevreyi yanlış algılıyoruz. Çevre evimiz, yaşadığımız şehir değildir. Çevre biyosferdir. Çevre sorunları yaşadığımız dünyanın sorunlarıdır. Bunu yaratan ise sanayileşmiş ülkelerdir. Kalkınmanın kriteri tüketmektir. Tüketim toplumu sistemi bütün kavramlarıyla birlikte sonuna geldi. Bu sistem tartışılmalıdır" diyerek, kalkınma ve çevre konularındaki görüşlerini dile getirdi.

Termik Santralin kurulmasına önceleri büyük tepki gösteren Dokuz Eylül Üniversitesi çevre Mühendisliği Bölüm Başkanı **Prof. Dr. Aysen Müezzinoğlu'nun** "Enerji üretmek için termik santraller elimizdeki tek kaynak gibi görülüyor" demesi ve gerekli tedbirler alındığında termik santrallerin yapılabileceğinden yana bir tavır geliştirmesi oldukça şaşırtıcıydı.

Japon EPDC firması yetkilileri iki gün boyunca sempozyumu ilgiyle izlediler. Sempozyumun ikinci gününde Japonya'dan sempozyum için gelen **EPDC Yönetim Kurulu üyesi**, kurulacak termik santralin gelişkin bir teknolojiye sahip olduğunu ve hiç bir çevre sorununa yol açmayacağını belirtti. EPDC yetkilisi, Japonya'da bu tip termik santrallerin kentlerin içi-

ne kurulduğunu ve bugüne kadar hiçbir olumsuz etkinin yaşanmadığını söyledi. Çevresi yeşil alanlarla kaplı termik santraller slaytları gösterilen toplantıda Japon yetkililer, "santralde ithal kömür kullanılması'nın nedeni bu kömürün yüksek kaloriye sahip olmasıdır. Bizim kuracağımız santral çevreye zarar vermeyecektir" dediler.

Aliğa'ya kurulması düşünülen termik santrali hukuksal boyutuyla inceleyen **Kemal Anadolu**, şunları söyledi:

"Termik santral denizden alacağı soğutma suyunu ısıyı yükselterek zehirli artık ve atıklarıyla tekrar denize bırakacağı için denizin ekolojik dengesini bozacaktır. Ege Denizi'nin ve

Akdeniz'in kirlenmesini önlemek amacıyla düzenlenen ve altında Türkiye'nin de imzası bulunan **Barcelona Sözleşmesi** ve buna ek **Atina Protokolü** bu tür tesislere izin vermemektedir. Bu durumda sorun ulusal boyutlardan çıkarak uluslararası anlaşmazlıklara yol açabilir.

Aliğa Gencelli'de termik santral yapımına karar veren ilk hükümet kararının iptali için 1989 yılında Danıştay'a dava açtım. Davayı kaybedeceğimi anlayan hükümet kararnameyi iptal etti. Bu durumda açtığım dava düşmüş oldu. Hükümet bu kez başka bir kararname çıkararak Aliğa'da bir serbest bölge kurdu. Kararımda termik santralla ilgili bir bilgi yoktu. Bu kez ikinci kararnamenin iptali için Danıştay'a başvurdum. Bu son davada on kez yürütmeyi durdurma kararı alındı. 28 Nisan 1992'de davanın nihai kararı verilecektir.

İkinci kararnamede Japon konsorsiyumundan söz edilmemektedir. Yani Japon firmasının yaptığı tüm çalışmalar hukuksal dayanakta yoksa "yoksa" dedi.

Bakırçay Belediyeler Birliği ve Aliğa halkını ikna için yapılan tüm çalışmalar inandırıcılıktan uzak ve çelişkiydi. Sempozyumda her tartışmaya aktif olarak katılan ve yönelttikleri sorular, yaptıkları açıklamalarla çevre konusundaki duyarlılıklarını gösteren Aliğa halkı, termik santrale karşı olduklarını da bir kez daha ortaya koyma fırsatı buldular.

BERGAMA'DA "SİYANÜRLÜ ALTINA HAYIR" MİTINGİ YASAKLANDI

Bergama'nın Ovacık köyünde 26 Nisan Pazar günü yapılacak olan "Siyanürlü Altına Hayır" mitingi Bergama Emniyet Müdürlüğü ve Kaymakamlığı'nca durduruldu.

Bergama'nın Ovacık Köyü civarında bulunan altın madeninde siyanür kullanılacak olmasına karşı düzenlenen "Siyanürlü Altına Hayır" mitingi, ikinci kez yapılamıyor. Miting, ilk belirlenen tarih olan 12 Nisan günü yoğun yağış nedeniyle yapılamayınca 26 Nisan gününe ertelenmişti.

26 Nisan günü yapılacak olan miting için, 22 Nisan günü akşamüstü Belediye Başkanlığı'na gönderilen Bergama Emniyet Müdürlüğü'nün antetli ve Kaymakam Osman Badraslı'nın imzasını taşıyan resmi yazıda, mitingin Ovacık Köyü'nde yapılmasının 2911 sayılı kanunun 6. maddesine göre mümkün olmadığı belirtilmiş bulunuyor.

Yağmur nedeniyle yapılamayan ilk mitinge izin vererek gerekli kolaylıkları sağlayan Bergama Emniyet Müdürlüğü ve Kaymakamlığı'nın ertelenme nedeniyle, aynı yerde yapılacak ikinci mitingin yasaklanmasını anlamakta zorlandığını söyleyen Belediye Başkanı Sefa Taşkın, "İşin içine ilahların girdiğini, birilerinin yukarıdan baskı yaptığını düşünmeye başladık" dedi.

TMMOB İZMİR İL KOORDİNASYON KURULU'NUN 24 NİSAN 1992 TARİHLİ BASIN AÇIKLAMASI: ALIAĞA TERMİK SANTRAL PROJESİ İPTAL EDİLMELİDİR

Bugün İzmir'in ve Ege Bölgesi'nin en önemli sorunlarından biri olan Aliağa'da kurulması planlanan termik santralin durumu ve konumu daha önem kazanmıştır. Geçmiş siyasi iktidar kendi çoğunluğuyla parlamentodan geçirdiği çevre yasasının emredici hükmüne uymamış ÇED raporu hazırlamadan Aliağa'ya ithal kömüre dayalı, yap-işlet-devret modeliyle 2X500 Megawatt gücünde termik santral kurmaya karar vermiştir.

Bu santralin yapımı uluslararası bir ihale açılmaksızın Bakanlar Kurulu kararıyla bir Japon konsorsiyumuna verilmiştir. Aliağa Gencelli santrali ne beş yıllık kalkınma planında, ne de herhangi bir icra planında bulunmamaktadır.

Bu santral projesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin teknik elemanları dışlanmış, yeteneği, birikimi, deneyimi ve yeterliliği belirsiz yabancı uzmanlar söz ve karar sahibi olmuşlardır.

Santralin ülkeye ve bölgeye sağlayacağı yarar denizin, doğanın, tarım ve hayvancılığın, balıkçılığın, turizmin uğrayacağı zararın çok altındadır. Zeytin, zeytinyağı, pamuk, tütün, yaş meyve ve sebze, çekirdeksiz üzüm gibi tamamı dışsattım ürünü olan ulusal zenginliklerimiz ağır zarar görecektir ve bu türlerin bir kısmı yok olacaktır.

Geçmiş iktidar yasa gereğini yerine getirerek ÇED raporu hazırlamadığı için TMMOB'ne bağlı Odaların İzmir Şubeleri olarak yerinde incelemeler yaparak raporu hazırladık. Bu rapora göre **Aliağa'da termik santral yapmak, ekonomi, sağlık, tarım, turizm açılarından büyük sakıncalar ve telafisi imkansız zararlar doğuracaktır.**

Şu anda bölgede mevcut kamu ve özel sektöre ait sanayi kuruluşlarının yarattığı kirlilik çok yüksek düzeydedir. **Mevcut durumun ekolojik dengeyi bozduğu, insan sağlığını ağır bir biçimde tehdit ettiği bilimsel raporlarla saptanmıştır.**

Batılı ülkelerin geri teknolojiyle çalışan ve kendi kamuoylarında çevreyi kirlettiği için büyük tepki gören fabrikaların sökülerek kalkımakta olan ülkelere ucuza sattıkları metalurji tesislerinin Aliağa'da kurulması ve burada yıllardır çalışması, bugün bölgedeki kirliliğin tehlikeli boyutlara ulaşması sonucunu doğurmuştur.

Diğer yandan bu durum ülkemize ileri teknolojinin girmesini engellemektedir. Örneğin serbest bölge yıllar önce Aliağa'ya kurulmak üzereyken yabancı uzmanların mevcut kirliliği saptayarak burada elektronik sanayiinin çalışmayacağını görmeleri sonucu karardan vazgeçilmiş ve Ege Serbest Bölgesi Gazimir'de oluşturulmuştur.

Bugün ise Bakanlar Kurulu kararıyla ihdas edilen Aliağa Serbest Bölgesi, kuruluş amacının saft termik santral yapımına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumu 18-19 Nisan tarihlerinde Aliağa'da yapılan Çevre Sempozyumu'nda saptamış bulunmaktayız. Enerji Bakanlığı'nın en yüksek kademelerinde bulunan yetkili ve sorumlu bürokratlar, "Aliağa Serbest Bölgesi"nde termik santral kuracaklarını kesin bir dille açıklamışlardır. Anlaşıyor ki, geçmiş ANAP iktidarının Gencelli'de termik santral kurma kararlılığını bugünkü DYP-SHP koalisyon hükümeti de taşımaktadır.

Muhalefette iken Sayın Süleyman Demirel, iktidar olduklarında Aliağa Gencelli Termik Santralı'na izin vermeyeceklerini söylemişti. Sayın Ersin Faralyalı ise milletvekili aday olarak biz teknik elemanlarla yaptığı toplantıda Aliağa Gencelli Termik Santralı projesine kesin bir biçimde karşı çıkmıştı. SHP'nin ise termik santral yapımında ısrar eden ANAP'lı Enerji Bakanı Fahrettin Kurt hakkında TBMM'de gensoru önergesi verdiği belleklerdedir.

Bu çifte standart düşünceyi ve iktidara gelince ters uygulama yöntemlerini antidemokratik buluyoruz.

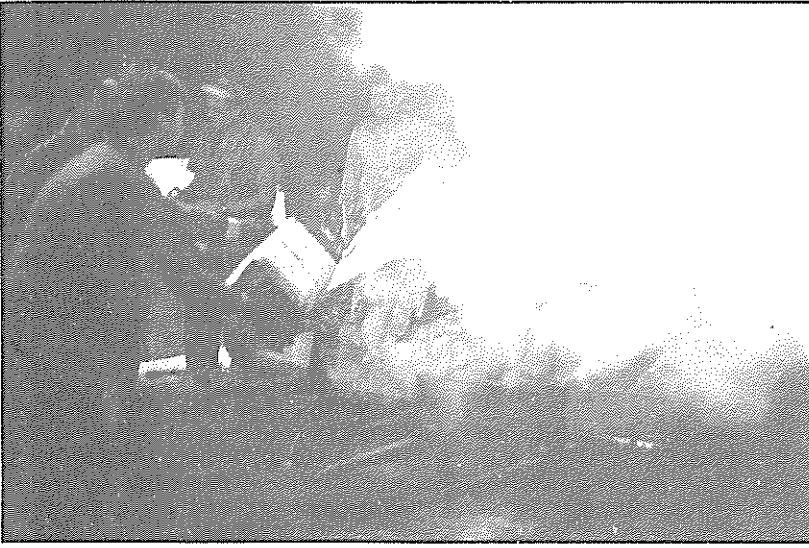
Ülkenin yasal ve sorumlu teknik elemanları olarak çünkü ANAP iktidarına yaptığımız bilimsel uyarıları, bugünkü hükümet ortaklarına yineliyoruz. Bu konuda hazırladığımız rapor Danıştay Dava Dosyasında bulunmaktadır.

Hükümete düşen görev önce bölgedeki mevcut kirliliği yok etmek için etkili önlemleri almak, çevreyi kirleten tesisleri kaldırmak ve hemen çalışmalarını başlatmaktır.

Danıştay'ın vereceği kararı beklemek, hükümet için yasal bir zorunluluk değildir. Bu nedenle Aliağa Termik Santralı projesi iptal edilmeli ve bu karar vakit geçirmeden kamuoyuna açıklanmalıdır.

TMMOB'YE BAĞLI ODALARIN İZMİR BİRİMLERİ

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, Gemi Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, Jeoloji Mühendisleri Odası İzmir Temsilciliği, Jeofizik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, Kimya Mühendisleri Odası Ege Bölge Şubesi, Maden Mühendisleri Odası İzmir Temsilciliği, Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, Metalurji Mühendisleri Odası İzmir Bölge Temsilciliği, Mimarlar Odası İzmir Şubesi, Orman Mühendisleri Odası Ege Şubesi, Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi, Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Bölge Şubesi

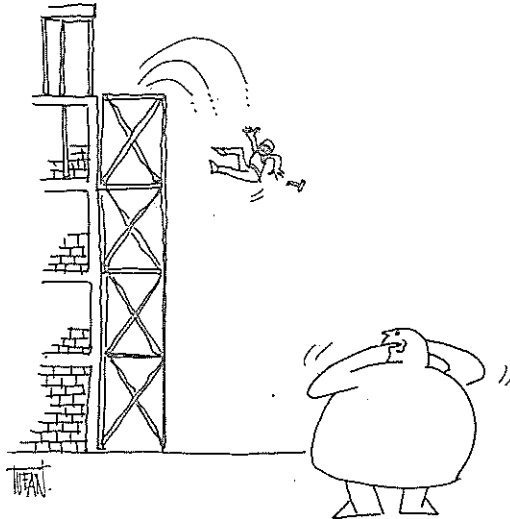
İŞ GÜVENLİĞİ

Haluk ALTAY
Makina Mühendisi

İş güvenliği denince akla ilk anda iş yaşamında çalışmaya uygun koşulların ve çalışanın işyeri koşullarından dolayı güvenliğe olduğu koşullarda çalışmasının sağlanmasının geldiği açık.

Ülkemizde iş kazalarının dev bir boyutu var. Yeni iş kazalarının da eklenmesiyle bu boyut her geçen gün biraz daha büyümektedir. Öyle ki Türkiye'de SSK verilerinden çıkan sonuçlar irdelendiği zaman günde yaklaşık 530 kişinin iş kazası geçirdiği, bunlardan 4-5 kişinin öldüğü ve 9-10 kişinin sakat kaldığı görülmektedir. Bunlara zaman zaman kendisinden "kitlese kıyım" olarak söz edilebilecek büyük boyutlu maden iş kazaları eklenirse ve SSK istatistiklerinin sadece sigortalı çalışan işçileri kapsadığı göz önüne alınır ve yine bu işyerlerinin her türlü denetimden uzak ve görece işçi sınıfının en örgütsüz kesiminin çalıştığı yerler olduğu düşünülürse ortaya çıkacak boyut çok daha çarpıcı olacaktır. Bunların tümünü toplayınca ise hergün sayısı iki-üç binlere varan iş kazaları, saatte ikiye üçe varan ölümler ve saatte onu geçen sakat kalmaların acı gerçeği karşımıza çıkacaktır.

Ülkemizde iş güvenliği konusunun pek ciddiye alınmadığı bir gerçek. Senede bir kez, mayıs ayı içinde bir "hafta" ile gündeme alınıyor. Sansürden geçirilmiş şekilde, bazı konuların konuşulduğu, sonra da konunun sorumlularının kenara çekilip, ağırlıkla üretimi nasıl daha fazla yapar ve daha fazla kâr elde ederiz düşüncelerine yöneldiği yerde yalnızca bir hafta... Madenlerde iş kazalarında dünya şampiyonluğunu kimselele bırakmayan, gelişmiş bazı ülkelerde 1 milyon ton kömür için 1 işçi ölürken, madenlerinde 50 bin ton kömür için bir işçiyi öldüren, inşaat iş-

kolunda dünya sıralamasına girebilecek durumda olan, sanayideki işçilerin adeta kâr için feda edilmiş birer kurban olduğu, iş kazalarının "iş cinayetleri"ne dönüştüğü bir Türkiye'de işçi sağlığı, iş güvenliği sorunları için 1 hafta... Hem de iş ve işçi yaşamında en çok karşı karşıya gelinen, "en yakıcı" sorun işçi sağlığı ve iş güvenliği iken, konu hakkında söz söylemesi gereken insanların kenarda oturduğu, seyrettiği, hatta bir çok yerde onu bile yapamadığı bir hafta.

İŞ GÜVENLİĞİ İÇİN KISA TARİHÇE

İlk iş yasasının 1936'da çıkartıldığı Türkiye'de iş güvenliği olgusu 1970'lerden sonra işçi sınıfının önemli bir örgütlenme birikimi oluşturması ve ülke yaşamında sayısal durumundan çok daha etkin bir yer tutar hale gelmesinden sonra başlıyor. Türkiye sanayiinin önüne uluslararası pazarlara mal satma, bu pazarlardan pay alma hedefi girdiği andan itibaren, belli işkolları için hem göreve daha gelişmiş teknolojiler gelmiş, hem de sosyal yapıda oluşan gelişmelerle işçi sağlığı - iş güvenliği ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi konusu önem kazanmıştır.

Bilimsel gelişme, bilimsel teknolojik devrimde varılan nokta dünyayı insanlar için yaşanabilir şekle getirmektedir. Özellikle emekçilerin toplumlarda çok büyük bir kitleyi oluşturduğu, işyerlerinde alınacak yeterli önlemlerin halk sağlığı dahil, çevre sağlığını korumanın da temel noktası olduğu düşünülünce "işçi sağlığı bilimi"nin bir parçası olan iş güvenliği çok daha fazla önem taşımaktadır.

Bugün işçi sağlığı, işçileri, hekimleri, mühendislik dallarını, kimyacıları, psikiyatristleri ve daha birçok meslek dalını içeren, multi disiplinler bir konu. Bunun önemli bir bölümünü ise işyerlerinde yeterli güvenlik önlemlerinin alınması, çalışma koşullarının teknik anlamda, bilimlerin sağladığı en yeni koşullarla donatılması oluşturuyor. Bu da bir anlamda mühendislere düşüyor. Özellikle mühendislerin işyerlerinde, imalatta koşulların sorumluluğunu taşımaları da söz konusu olduğu için iş güvenliği mühendisler açısından çok daha önemlidir. İşyerlerinde mühendisler genel anlamıyla konunun sorumluları. Aynı zamanda üretimde doğrudan planla-

TABLO : 1980-1990 YILLARI ARASINDA SAPTANAN İŞ KAZASI, MESLEK HASTALIĞI SAYILARI VE BUNUN SONUCU OLUŞAN ÖLÜM VE SAKAT KALMALAR

YILLAR	SAPTANAN İŞ KAZASI OLGUSU	ÖLÜM	SAKAT KALMA	SAPTANAN MESLEK HAST. OLGUSU	ÖLÜM	SAKAT KALMA
80	159600	1014	2406	528	306	171
81	165101	938	2300	573	235	107
82	147118	831	1881	551	257	116
83	145296	1070	2592	586	254	168
84	152650	884	2453	599	212	200
85	148027	877	2549	653	198	199
86	150821	1108	2282	542	213	343
87	158836	838	2483	736	311	249
88	171769	1163	2170	695	312	217
89	159463	1150	2394	862	309	240
90	158857	1292	2778	1202	273	446

ma sırasında konuyu önleyebilecek konumdalar. Tüm bunlar iş güvenliği açısından mühendisleri, mühendisler açısından da iş güvenliğini önemli hale getiriyor.

Mühendisler için çok önemli olduğunu söylediğimiz iş güvenliğinde uygulanan yöntemlerin amacı iş kazalarını ortadan kaldırmak ya da bunları en aza indirmektir. İş kazalarının artmasını önlemek temel amaç olduğuna göre iş kazalarına yol açan belli başlı sebepleri bilmek gerekir.

İŞ KAZASI NEDENLERİ

İş kazalarının nedenlerini belirlemeye iki temel koşulyla yaklaşmak söz konusudur. Bu koşullardan bir tanesi; işyeri ortamından kaynaklanan koşullardır. İşyeri ortamından kaynaklanan bazı fiziksel ve çevresel etkenler kaza olasılığını artırmaktadır. Bunlar çalışan bireyin iradesinin dışında kalan koşullardır. Bu fi-

ziksel ve çevresel etkenler iş güvenliği uzmanlarınca güvensiz koşul olarak adlandırılmaktadır. Bu koşullardan diğeri ise bireyin durumundan kaynaklanan ve bir kaza olasılığını davet eden bilinçli ya da bilinçsiz olarak yapılan davranışlardan oluşan güvensiz hareketlerdir.

Ülkemizde iş yerlerinde oluşan iş kazalarının nedenlerin de en önemli etkeni gü-

vensiz koşullardır.

Bugün genel olarak fiziksel çevre güvensiz koşulların ortaya çıkmasında tek etken olarak düşünülmemekte, buna karşılık kişinin fiziksel ve psikolojik özelliklerinin de etkili olduğu kabul edilmektedir.

FİZİKSEL ÇEVRE ETKENLERİ

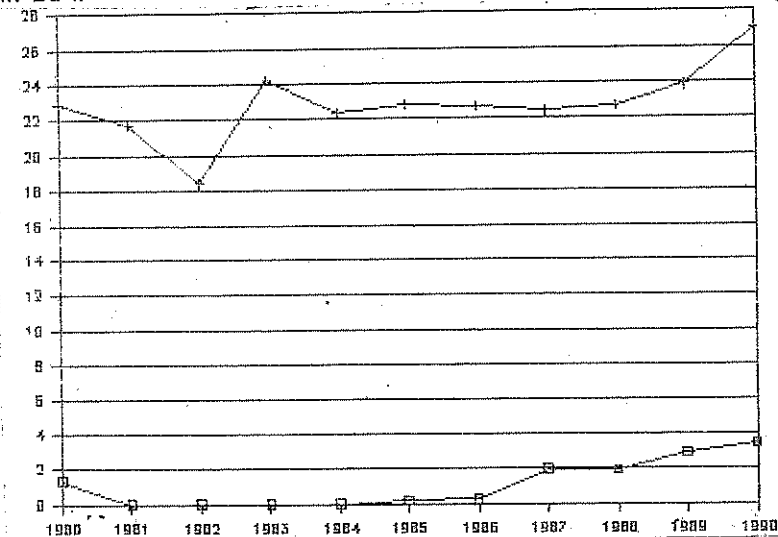
İşyerlerinde çalışma ortamında özellikle ısının, aydınlatmanın yetersizliğinin, yerlerin ıslak ve nemli olmasının, uzun çalışma sürelerinin iş kazaları üzerinde etkili faktörler olduğu bilinmektedir. Bunun yanında çalışma ortamı hazırlanırken çalışanın güvenliğini sağlayacak önlemlerin temel alınmaması, bu konuda yetersiz güvenlik önlemlerinin alınması iş kazalarını açıkça davet eden bir etkidir. "Yapılan bazı araştırmalar yaşamaya koşullarının yetersiz olduğu bazı bölgelerde kurulmuş olan işletmelerde kaza oranının daha yüksek

olduğunu ortaya koymuştur." Kötü beslenmenin de iş kazaları üzerinde olumsuz etki yaptığı kanıtlanmıştır. "Pis ve özellikle terletici işlerde çalışanların kazaya uğrama olasılıklarının daha yüksek olduğu kabul edilmektedir." Gürültülü ortamlarda çalışanların dikkati düştüğü için kazaya uğrama olasılıkları yüksektir.

ÇALIŞANLARIN ÖZELLİKLERİ VE NİTELİKLERİ

Çalışanların özellikleri ve nitelikleri söz konusu olduğunda en önemli faktörlerden bir tanesi yaştır. "Genç ve deneyimsiz işçilerin daha çok iş kazası yaptıkları gözlemlenmiştir. Deneyimli, kıdemli ve evli işçiler daha az iş kazası yapmaktadırlar. Özellikle reflekslerinde azalma olan yaşlılar ise iş kazası yapmaya daha elverişli hale gelmektedir. Bunların dışında görme, işitme, koku alma gibi duyarları zayıflamış kişiler de daha

M İ L Y O N G Ü N

İş kazaları nedeniyle kaybolan işgünü

Grevlerle kaybolan işgünü

1980 - 1990 YILLARI ARASINDA GREV VE İŞKAZALARIYLA KAYBOLAN İŞGÜNÜ

çok iş kazası yapmaktadır.”

ÇALIŞANLARIN PSİKOLOJİK ÖZELLİKLERİ

Özellikle bazı iş güvenliği uzmanlarıncı iş kazalarının oluşumunda psikolojik faktörlerin fiziksel çevre koşulları ve fiziksel kişi özelliklerinden daha etkili olduğu savunulmaktadır. Özellikle bizim ülkemizdeki gibi işçi sağlığı ve iş güvenliğine, kârı azalttığı gerekçesiyle yeterli harcamaların yapılmadığı, yeterli güvenlik önlemlerinin alınmadığı ortamda, ilkel çalışma koşulları çalışanların psikolojik koşullarıyla da birleşince iş kazaları çok büyük boyutlara çıkmaktadır. Çalışanların işe ve işyerine uyumsuzluğunun iş kazaları üzerinde etkili olduğu saptanmıştır. Dünya Sağlık Örgütü ve Uluslararası Çalışma Örgütü, işçi sağlığının tanımını yaparken işçinin işe ve işyerine uyumunu bu nedenle temel almıştır.

“Hepsi bir veya birkaç kazaya uğramış 100 işçi arasında yapılan bir araştırma, bunların yarısından çoğunun geleceklerinden endişeli, tedirgin ve duygusal özellikleri ağır basan kişiler olduklarını ortaya çıkarmıştır. Yine az kazaya uğramış bir grupta, çok kaza yapan bir grup arasında yapılan karşılaştırmalar, birincilerin oldukça iyimser ve dışa dönük kişilerden olduğunu, diğerlerinin ise içine kapanık kişiler olduğunu göstermiştir.”

PSİKOLOJİK ÇEVRE FAKTÖRLERİ

Deneyimler yine göstermiştir ki, bir işletme içindeki çalışmanın psikolojik ortamla, daha başka bir deyişle çalışanların moral durumu ile güvenlik konularına duyulan ilgi ve yapılan iş kazası arasında yakın bir ilişki vardır.

Örneğin; iç transfer ve terfi olanakları kısıtlı olan işyerlerinde kaza sıklık oranları daha yüksektir. Yine işletme tarafından önemsenmedikleri kanısında olanlar daha çok kaza yapmaktadırlar.

Üst düzey yönetimin konuya bakiş açısı da bu alanda önemli bir etken olmaktadır. Bir araştırmacının beş yıl süreyle 62 kuruluşun kaza istatistiklerini inceleyerek ulaştığı bir sonuca göre yönetimin iş güvenliği konusunu ciddiye ayldığı ve yönetim elemanlarının bu alanda sorumluluklarını kabul ettiği işletmelerde gerek sıklık, gerek ağırlık açısından çok olumlu sonuçlar alınmaktadır.

TEBA - GÜNKOL, TEBA - SESA İşyeri Hekimi, Tabip Odası İşçi Sağlığı Komisyonu Üyesi Dr. Nesrin KOCABIYIK ile, İŞYERİ HEKİMLİĞİ ÜZERİNE

Söyleşi: Nilgün BAYDAN

- İşyeri hekimi nasıl olunur? İşyeri hekimi özel bir uzmanlık alanı mı?

- İşyeri hekimi yönetmeliğine göre, iş güvenliği müfettişliğinde en az üç yıl çalışan; yetkili bir makam tarafından verilmiş işyeri sertifikası olan; işyeri hekimliğine istekli olan hekim, işyeri hekimi olabilir.

İşyeri hekimi uzmanlığı ise henüz yok. Dahiliye uzmanları ve halk sağlığı uzmanları 1 yıl işçi sağlığı ve meslek hastalıkları üzerine eğitim gördükten sonra iş ve meslek hastalıkları uzmanı olabiliyor. Ancak bu alanda da eğitim verebilecek bir kuruluş yok. Yalnızca H.Ü.'de işçi sağlığı üzerine doktora yapılıyor. Görüldüğü gibi hekimler işçi sağlığı konusunda henüz uzmanlaşmadan yok-sunlar.

- İşyeri hekiminin görevleri sorumlulukları nelerdir?

- Uluslararası Çalışma Örgütü'nün tanımına göre: “İşyeri hekimi koruyucu sağlık hizmetlerini yürütmekle hükümlüdür. Ancak işyeri hekimi temel sağlık hizmetlerinin gelişmediği ülkelerde (ülkemizde olduğu gibi) sağaltım işlevini üstlenmek zorunda kalmaktadır. Hatta sağaltım işlevi öne çıkmakta, korumaya yönelik etkinlik tümüyle arka plana itilmektedir. Sağlık nedeniyle işten kalan işçinin gerçekten hasta olup olmadığına saptanması ve işyeri yönetimine bu konuda danışmanlık yapılması da işyeri hekiminin görevi değildir. İşyeri yönetimlerinde bu yönde güçlü bir eğilim vardır. Birçok işyerinde hekimden koruma ve sağaltım işlevini gereğince yerine getirmesinden çok işçinin gerçekten hasta olup olmadığına ayırımını yapabilmesi beklenmekte, hatta daha ileri gidilerek işyeri ile SSK arasında engel olması istenmektedir.

İşyeri hekiminin temel görevi işçinin sağlığını ve güvenini olumsuz yönde etkileyecek etkenleri saptamak ve işçiyi bu etkenlerden korumaktır, klima koşullarının, gürültü ve titreşimin, toz, duman ve tütsünün, aydınlatmanın, işyeri düzenlemesinin, üretimde kullanılan hammadde-

lerin ara ve son ürünlerinin ve ortaya çıkan atıkların makinelerin çalıştırılma bakım ve onarım özelliklerinin zararlı ve tehlikeli bölümlerinin değerlendirilmesi, işçinin sağlığı ve güvenliği açısından zarar ve tehlike yaratmayacak biçimde denetim altına alınmasını sağlanmalıdır.

İşçilerin işe girişlerinde ve iş tüzüğüne uygun olarak yasalarca belirlenmiş düzenli aralıklarla muayenelerinin yapılmasıdır. Diğer önemli bir görevi de işçi sağlığı ve iş güvenliği eğitimidir. Bu eğitim işyeri yöneticilerini, işçi sağlığı-ış güvenliği konularında bilgilendirmektedir.

Mevzuatımıza göre işyeri hekimi, sürekli olarak en az 50 işçi çalıştırılan işyerlerinde SSK tarafından sağlanan tedavi hizmetleri dışında işçilerin sağlık durumlarını denetlemek, ilk yardım, acil tedavi ve diğer koruyucu sağlık hizmetlerini yürütmek üzere işveren tarafından yükümlü bulunduğu hekim sağlama zorunluluğu nedeniyle göreve çağırılmış kişidir.

İşyerleri için öngörülen en az sağlık koşulları topluca İSAGÜ (İşçi Sağlığı ve Güvenliği) mevzuatında yer almıştır. Bu mevzuata göre işyeri hekimi, zorunluluk varsa işyerinde hasta muayenesini belirli ölçüde üstlenebilir. Ancak bu işyeri hekiminin asıl işlevine hiçbir şekilde gölge düşürmemelidir.

- Burada anlattığınız işlevleri yerine getirebiliyor musunuz?

- İşyeri hekiminin görevleri mevzuatta açıkça belli olduğu halde uygulamada pek çok zorluğumuz var. En başta işveren, işçi, mühendis, hekim, tüm işyeri çalışanları konuya

yeterince duyarlı değil. Üretime katılan tüm elemanların konuya daha ilgili olmaları halinde ISAGÜ'nün sağlanabileceği görüşündeyim. Eğitimin gerekliliğinin özellikle altını çiziyorum. Mevzuatın işlerlik kazanabilmesi için de denetimlerin ve denetimleri yapan kuruluşların gücünün artırılması gerekir. İşyeri hekimlerinin denetimi de ancak hekim olan iş güvenliği müfettişleri tarafından yapılmalıdır.

- İşçi sağlığı ve iş güvenliği kurullarında işyeri hekimleri de bulunuyor. Bu kurulların çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

- İşyeri hekiminin doğal üyesi olduğu bu kurula işveren vekili veya teknik eleman olarak mühendisler de katılıyor. Bu kurulların işlemesi bence kurul üyelerinin tümünün ISAGÜ mevzuatından haberdar olmaları ve uygulanması için çaba göstermeleri ile mümkün. Sadece hekimin konuya duyarlı olması yetmiyor. bu anlamda ben mühendislerin de daha çok çaba göstermelerinin gerekli olduğunu düşünüyorum.

- İzmir Tabibler Odası İşçi Sağlığı Komisyonu olarak çalışmalarınız nelerdir?

- Merkez Konseyimiz 1988'den beri işyeri hekimliği sertifika kursları düzenliyor. Amaç işyeri hekimlerini kısmen de olsa bilgilendirerek işyerine göndermek. Sertifikası olmayan hekimin işyeri hekimliğine atanması Odamızca onaylanmıyor. Ayrıca Merkez Konseyimiz işçi sağlığı kolu tarafından iş hekimliği bülteni çıkarılmaya başlandı. İzmir Tabibler Odası İşçi Sağlığı Komisyonu olarak biz de Merkez Konseyimizin kurslarını desteklemek amacıyla eğitim amaçlı toplantılar düzenliyoruz.

Geçtiğimiz günlerde İzmir'de işyeri hekimleri ve işverenin tutumunu belirlemek amacıyla bir anket çalışması yaptık. Kısaca size anketten söz edeyim. Anket sonuçlarına göre, işyeri hekimliği sertifikası alan - yani bu konuda eğitim görmüş - hekimlerin ISAGÜ konusunda daha çok çaba gösterdiği ortaya çıkmıştır. Sertifikasız hekimlerin ise işyeri hekiminin görevini poliklinik hizmetiyle sınırlandırdıkları görülmüştür. Bu da kursların yararını ortaya koyuyor. İşverenlere yönelik saptamamız ise işverenin işyeri hekiminden bekledikleri, SSK'ya tedavi olmaya gidip işgücü kaybı yaratan hastaların işyerinde erken tanı ve tedavi ile işgücü kayıplarının en aza indirilmesidir. Ancak

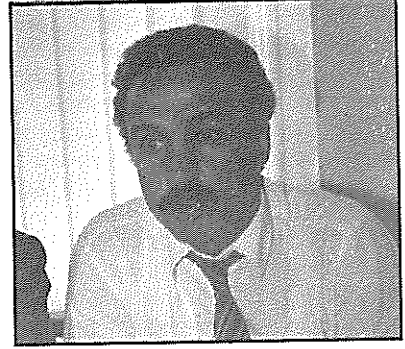
ankete katılan işverenlerin üçte ikisi, işyeri hekiminden koruyucu önlemlere yönelik çalışmalar yapmasını beklemekte, hatta bir işveren bu konuya yeterli derecede eğilmediği için hekiminden yakınmaktadır.

- Söyleşi için teşekkür ediyorum. Ekleme istediğiniz bir şey

var mı?

- İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanması için Odalar arasında ortak çalışmaların yapılmasının çok yararlı olacağı görüşündeyim. Yaptığımız söyleşiyi bu konuda atılmış bir adım olarak düşünüyorum ve sizlere teşekkür ediyorum.

AVUKAT Erol ÖZCAN: "Çekilen acı ve ızdırapların karşılığı olarak manevi tazminat hakkı vardır!"

- İşçi sağlığı ve iş güvenliği tüzüğünü nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Bu tüzüğün ana unsuru "işçi" olmasına rağmen, ISAGÜ kurullarının bileşiminden ötürü iş güvenliği işveren olanaklarına göre sağlanacak ki, iş güvenliğini sağlamak işverene artı bir maliyet getirdiği için, bu maliyete katlanılmak istenmeyen işyerlerinde iş güvenliği de sağlanamayacaktır.

- İş kazası geçiren bir işçinin hakları nelerdir?

- Kaza geçiren işçinin işgücü kaybı % 10'dan fazla ise SSK'ndan malullük aylığı bağlanmaktadır. % 10'dan az ise çalışmadığı süre için geçici iş görmezlik ücreti yine SSK tarafından ödenmektedir.

Ayrıca işverenden işgücü kaybından ötürü maddi tazminat ve çalışılmayan sürelerde de, hizmet akdinden ya da toplu iş sözleşmesinden doğan, ancak çalışılmadığı için elde edilemeyen haklar ve ayrıca çekilen acı ve ızdırapların karşılığı olarak manevi tazminat da talep etme hakkı vardır.

Eğer iş kazası ölümle sonuçlanmış ise ölen işçinin mirasçılarının destekten yoksun kalma, cenaze giderleri, maddi tazminatları ile birlikte yine mirasçıların manevi tazminat isteme hakları vardır.

- İşyerlerinin, iş güvenliği ve işçi sağlığı açısından denetimini kimler yapıyor?

- İşyerlerinin denetimi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Müfettişlikleri tarafından yapılıyor. Türkiye'de 386 iş güvenliği müfettişi var ve yapılan iş adeta yasak savmak kabildendir. Örneğin İzmir'de 90.000 tescilli inşaat işyeri, 35 müfettiş tarafından denetlenmektedir. Her müfettişin bütün gün çalışıp hiç tatil yapmadığı kabul edilse bile bir işyerinin denetimine ancak 8 yılda bir sıra gelir.

AT ülkelerinde ulusal gelerin % 12-17'si sosyal güvenliğe ayrılırken Türkiye'nin ayırdığı oran % 1.7'dir. Bunun kaçınılmaz sonucu iş güvenliğinin yetersizliğinden kaynaklanan ve % 88 oranını aşan iş kazalarıdır.

Her ilde işçi sağlığı ve iş güvenliği kurulları, işçi ağırlıklı ve meslek odalarının, üniversitelerin katılımı ile kurulmalı, bu kurullar tüm işyerlerini genel denetimden geçirmelidir. Yeterli iş güvenliği olmayan işyerlerinin çalışmaları, işçilerin her türlü hakları saklı kalmak kaydıyla iş güvenliği önlemleri alınıncaya kadar durdurulmalıdır.

Maastricht Doruğu sonrası AT ve Türkiye

Yusuf Işık / İktisatçı

10-11 Aralık 1991 tarihlerinde Hollanda'nın Maastricht kentinde AT ülkelerinin devlet ve hükümet başkanlarını ve çok sayıda yetkili ve uzmanını biraraya getiren ve bu ülkelerce "tarihsel" olarak nitelenen AT Doruğu'nda Avrupa Topluluğu'nun bir politik ve ekonomik Birlik'e dönüşmesi yönünde yeni bir aşamaya girildi. 7 Şubat 1992'de Maastricht'te üzerinde anlaşmaya varılmış olan ilkelere dayalı Antlaşma metninin imzalanmasıyla bu aşama biraz daha pekişti. Şimdi Antlaşma'nın 1992 sonuna kadar üye ülkeler tarafından doğrudan Parlamento'ları ya da referandum yoluyla onaylanması öngörülmüştür.

Bu yazımda söz konusu Birlik'in ülkemizi de ilgilendiren ekonomik yönleri ve Türkiye'nin bu Birlik karşısındaki konumu üzerinde duracağım.

Hazırlıkları uzun bir süre önceden başlamış olan Maastricht Doruğu'nda alınan kararlar sonucunda ortaya çıkan durum şöyle özetlenebilir:

"Ekonomik ve Parasal Birlik" çerçevesinde AT üyesi ülkeler ekonomi ve para politikalarını daha da çok uyumlaştıracak, yakınlaştıracaklar. bilindiği gibi AT içinde gümrüklerin kaldırılmasının ötesinde 1993 yılından itibaren "Tek Pazar"ın yürürlüğe girmesiyle birlikte 12 üye ülkenin pazarları hukuksal açıdan ve fiilen çok büyük ölçüde tek bir birim sayılacak. Fakat üye ülkelerin ayrı ayrı paralara ve daha da önemlisi farklı para politikalarına sahip olmaları daha ileri bir bütünleşme önünde engel oluşturmaktadır.

İşte Maastricht'te alınan kararlar sonucunda "Ekonomik ve Parasal Birlik" in 2000 yılında tamamlanmış olması gereken üçüncü aşamasında AT ülkeleri tek bir para birimi kullanacak, bu da ECU olacak. Üye ülkeler aynı zamanda aşamalı olarak Avrupa Merkez Bankası ve Ulusal Merkez Bankaları'ndan oluşacak. Avrupa Merkez Bankaları Sistemi çerçevesinde ortak bir para politikası yönünde çok önemli bir adım daha atmış olacaklar. Toplantıda yalnızca İngiltere'ye ortak para birimine geçilmesi aşamasına katılıp katılmamaya daha sonra karar

verme hakkı tanındı. AT ülkeleri Doruk'ta aynı zamanda bir süre sonra kamu sektörü borçlarını milli gelirlerinin belirli oranlarının altına çekmeyi de taahhüt ettiler.

Maastricht'te AT ülkeleri bu ekonomik kararların yanı sıra **Avrupa Sosyal Şartı'nın** öngördüğü uygulamaları hayata geçirmeyi de kararlaştırdılar. İngiltere bu sürecin de dışında kaldı. Kanımca İngiltere'nin bu mesafeli yaklaşımı Japon ve ABD sermayesine ve bir oranda ABD ile politik yakınlığına dayanma hedefiyle bağlantılı. Avrupa cephesinde Türkiye'yi ilgilendiren gelişmeler tablosunun ana çizgilerini tamamlamak için Maastricht Doruğu ile aşağı yukarı eşzamanlı iki gelişmeyi daha belirtmek gerekir:

1. AT ile üyelerinin çoğu AT'na tam üyeliği gündeme getirmiş olan EFTA'nın bir Avrupa Ekonomik Alanı oluşturmaya karar vermeleri,

2. AT'nun Çekoslovakya, Macaristan ve Polonya ile bu ülkelerin tam üyeliğini de gündeme getirmekten söz eden Ortaklık Anlaşmaları imzalamaları.

Fakat esas önemli olan, bu gelişmelerden çıkan sonuçlardır. Bu sonuçlar şöyle özetlenebilir:

Yaklaşık 450 milyon kişilik ve önemli ölçüde bütünleşmiş yeni bir Avrupa'ya doğru gidilmektedir. Bu Avrupa, Japonya ve ABD ile rekabet edebilmek için teknolojik gücünü artırmaya şimdiden özel bir önem vermektedir.

Bilişim alanındaki ESPRIT, ileri malzemeler konusundaki EURAM gibi ileri teknolojiye yönelik ortak AT programları uygulanmasının yanı sıra, AT içinde aynı ülkedeki ya da farklı ülkelerdeki şirketler de büyük ölçüde araştırma-geliştirme faaliyetlerini biraraya getirmek zorunluluğunu hissettikleri için birleşmektedir.

Örneğin son olarak biri Fransa'da biri tüketici elektroniğinde diğeri telekomünikasyonda yer alan iki dev şirket devletin güdümünde birleştirilmektedir. Tabii bu son girişim aynı zamanda AT içinde birlik sürecinin yanı sıra ulusal rekabetin de sona ermiş olduğunun bir göstergesi.

Türkiye için söz konusu olan sonuçlara gelince: Bu gelişmeler Türkiye'nin

2000'lerde yanbaşındaki bu kadar büyük, bütünleşmiş ve güçlü, etkili bir ekonomik ve aynı zamanda da politik birliğin dışında kalmasını ülkemizin rekabet gücü ve refahı açısından daha kritik bir hale sokmaktadır. AT daha 1963'te ortaklık anlaşması imzaladığı Türkiye'nin 1996'da kendisiyle Gümrük Birliği oluşturmakla yetinmesini istemektedir. Oysa rekabetin bu kadar keskinleştiği, ve, MMO 1991 Sanayi Kongresi'nde değişik boyutlarıyla ortaya konduğu gibi, Türkiye'nin zayıf noktası olan teknolojiye dayandığı bir evrede yalnızca Gümrük Birliği'ne gidilerek tam üyeliğin gözardı edilmesi Türkiye açısından bir çok sakınca getirecektir. Türkiye'nin 2000'lere gelişmiş yeni AT'na tam üye olarak girmesi ülkemizin uzun hatta orta vadeli gelişmesi bakımından kaçınılmaz hale gelmektedir. Önümüzdeki yıllarda daha da belirgin hale gelecek olan bu kaçınılmaz ihtiyacın nedenlerinden biri teknoloji ağırlıklı yeni rekabet koşullarında giderek devre dışı kalmak tehlikesidir. Bu durumda Türkiye, Karadeniz ve Asya bölgesindeki yeni pazar potansiyellerini bile yeterince değerlendirememek tehlikesiyle karşı karşıya kalabilir. Kuşkusuz sorun önemli politik yönleri de bulunan daha karmaşık ve daha geniş bir sorundur. Ama sorunun politik yönlerinin de ekonomik alandaki bu kaçınılmazlık doğrultusunda tam üyelik hedefine işaret ettiği görüşümdedir.

Diğer taraftan çok daha geniş boyutlarda incelenmesi gereken AT'na tam üyelik hedefi kuşkusuz ne pahasına olursa olsun AT'nun her istediğini yaparak üyeliğe hazırlanmak şeklinde ele alınmamalıdır. AT ile ilişkilerde en başta genel ekonomik performans, sanayiinin rekabet gücü, bilimsel ve teknolojik düzey, nitelikli insan gücü, sosyal politikaların başarısı, ülkenin genel gelişmişlik düzeyi ve politik faktörler etkili olacaktır.

Türkiye'nin bu alanlarda kaydedeceği gelişmeler, AT ile ilişkilerini, tam üyelik hedefi dahil, istediği doğrultularda çalışmalarına en uygun düşen koşullarda geliştirmesine katkıda bulunacaktır.

Sonuç, dış koşullardan çok, Türkiye'nin kendi ekonomik, sosyal ve politik gelişme dinamiklerine göre belirlenecektir. Dolayısıyla, görece geniş tabanlı olan yeni Hükümet'in, kısa vadeli ekonomik güçlüklerin ötesinde, yukarıda belirtilen eksenlerde yeniden yapılandırma yönünde de adımlar atmasına ihtiyaç bulunduğu görüşümdedir.

JANTAŞ JANT SANAYİ VE TİCARET A.Ş. özellikle ağır vasıta jantları olmak üzere, zirai, ticari ve tubeless ağır vasıta jantları üreten bir kuruluştur.

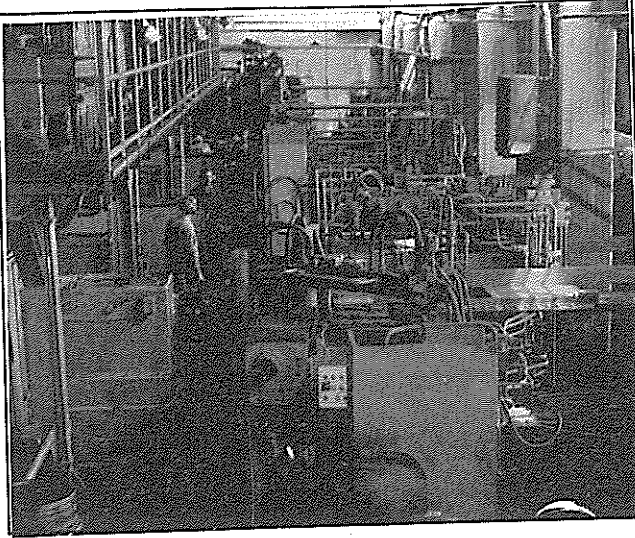
İzmir şehir merkezine 10 km. uzaklıkta Aydın asfaltı üzerinde yer alan JANTAŞ 1968 yılında zirai ve ticari vasıta jantları üretmek amacıyla kurulmuştur.

12000 m²'lik alan üzerinde kurulu JANTAŞ, 1980'li yıllarda jant üretiminde bilinen en gelişmiş teknoloji olan "Flow Forming" teknolojisini Türkiye'ye ilk getiren kuruluş olmuş ve bu teknoloji sayesinde ağır vasıta jantlarının üretimine yönelmiştir. Avrupa Jant ve Lastik Teknik Organizasyonu'nun (E.T.R.T.O.) daimi üyesi olarak JANTAŞ bugün E.R.R.T.O. tavsiyelerine ve Batı Alman DIN normlarına uygun olarak üretim yapmaktadır. Üretilen jant çeşitleri şöyledir:

- Ağır vasıta (kamyon, otobüs, treyler, çekici) jantları
- Tubeless ağır vasıta jantları
- Ticari araç (minibüs, pick-up, hafif kamyon) jantları
- Zirai araç jantları
- Yol ve iş makineleri ile endüstriyel araç jantları

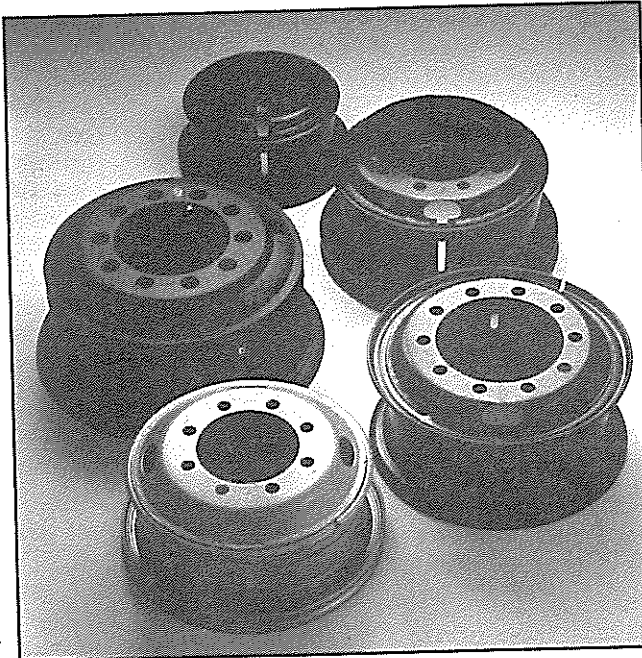
JANTAŞ; Mercedes Benz Türk, BMC, MAN, Chrysler, A.O.S. (Isuzu), Otoyol, Karsan, Temsa (Mitsubishi) gibi Türk otomotiv sanayinin önde gelen kuruluşlarına yıllardır başarı ile hizmet vermektedir. Kalitesini kanıtlayan JANTAŞ iç pazardan sonra 1979 yılından itibaren dış pazarlara da açılmıştır. Bugün üretiminin yaklaşık % 50'sini ihraç edebilme başarısını gösteren JANTAŞ; Almanya, İngiltere, Avusturya, Yunanistan, Belçika, Hollanda, Finlandiya gibi Avrupa ülkelerine, Ortadoğu, Uzakdoğu ve Afrika gibi 22 ülkeye ihraç yapmaktadır.

'Bugün kendi teknoloji-

JANTAŞ JANT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

sini kendi geliştirebilme gibi ileri bir üretim düzeyine sahip nadir kuruluşlardan biri olan JANTAŞ, bünyesindeki gelişmiş makina imalat tesislerinde jant imalat makinelerini kendi imal etmektedir. Günümüze kadar oluşturduğu tecrübe birikimiyle Mühendislik Hizmetleri, kullandığı bilgisayar dizayn tekniği (CAD) programları desteğinde JANTAŞ'ın mamul

araştırma-geliştirme ve jant üretimi konusunda ciddi bir otoritedir.

Jant üretiminde kaliteli malzeme yanında belirlenmiş ölçüler dahilinde üretimin gerçekleşmesi gerekmektedir. JANTAŞ, Mühendislik Hizmetleri tesislerinde dizayn ve üretimini yaptığı otomatik tezgahlarda kasnak ve göbek montajını gerçekleştirmektedir.

Jant üretiminde "Flow Forming" soğuk sıvama metodu yanısıra, Role makinelerinde şekillendirmeye, kesme ve sıvama kalıplılığı, gazaltı kaynak çalışmaları, presleme, boya öncesi temizleme, Firin boya ve montaj gibi mühendislik metodları kullanılmaktadır.

Jant üzerindeki önemli parçalar segman ve çemberdir. Bu iki parça yılda 1000 ton kapasiteli sıcak haddeleme metodu ile yapılmaktadır.

Otomotiv ve lastik sanayisindeki teknolojik gelişmelere göre jant çeşitleri de artmaktadır. Bu çeşitlere ayak uydurmak, daha iyi hizmet vermek, kalite ve kapasitesini arttırmak gayesi ile, 1992 yılı içinde yeni projeler ile oldukça büyük yatırımlar gerçekleştirilecektir:

1. Gaziemir tesislerinde yılda takribi 300000 adet olan jant kapasitesini arttırmak gayesi ile modernizasyon ve otomasyona gidilecektir. Bu çalışmalar başlamıştır ve yılın ikinci altıncı ayında tamamlanacaktır.

2. Manisa Organize Sanayi sitesinde 37000 m²'lik alan üzerinde 7000 m² kapalı üretim sahasında yabancı sermaye ile Alman teknolojisine göre otomobil jantı üretilecektir. Bu çalışmalar da hızlandırılmıştır ve tesis 1993 başında üretime geçecektir.

JANTAŞ artan kapasite ile yenilenip daha modern makina parkı ile dünya otomotiv sektörüne daha iyi hizmet verebilmenin çabası içinde olacaktır.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ SEMİNERİ

7 - 9 Mayıs 1992

PROGRAM

1.GÜN: 7 Mayıs 1992, Perşembe

- 10.00 - 11.00 İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Mevzuatı
T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
İş Teftiş-Grup Başkanlığı İZMİR
- 11.00 - 12.00 İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinde Yasal Sorumluluk
T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
İş Teftiş-Grup Başkanlığı İZMİR
- 12.00 - 13.30 Öğle Yemeği
- 13.30 - 14.30 Meslek Hastalıklarının Nedenleri ve Korunma Yöntemleri
Prof. Dr. Gazanfer AKSAKOĞLU
- 14.30 - 15.30 İşyerlerinde Yangından Korunma Yöntemleri
Kimya Yüksek Mühendisi Mustafa TAŞYÜREK
- 15.30 - 16.00 ARA
- 16.00 - 17.00 İşyerlerinde Tozdan Kaynaklanan Sağlık Sorunları
Kimya Yüksek Mühendisi Mustafa TAŞYÜREK
- 17.00 - 18.00 Çözücüler, Gazlar, tozlar, Dumanlar, Etiketler ve İşaretler
Kimya Yüksek Mühendisi Mustafa TAŞYÜREK

2.GÜN: 8 Mayıs 1992, Cuma

- 10.00 - 11.00 Makina ve Tezgahlarda Güvenlik Önlemleri
Makina Yüksek Mühendisi Ahmet UYGUR
- 11.00 - 12.00 Kaldırma ve İletme Makinalarında İş Güvenliği
- 12.00 - 13.30 Öğle Yemeği
- 13.30 - 14.30 Kişisel korunma Araçları ve Özellikleri
Makina Yüksek Mühendisi Ahmet UYGUR
- 14.30 - 15.30 İşyerlerinde Fiziksel Etmenler (Gürültü - Işık - Radyasyon)
Fizik Mühendisi Haluk ORHUN
- 15.30 - 16.00 ARA
- 16.00 - 17.00 Kaynak İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Önlemleri
Fizik Mühendisi Haluk ORHUN
- 17.00 - 18.00 Bilgisayarla Çalışmada Sağlık Sorunları
Fizik Mühendisi Haluk ORHUN

3.GÜN: 9 Mayıs 1992, Cumartesi

- 10.00 - 11.00 İş Kazalarının Nedenleri
Makina Mühendisi Gürbüz YILMAZ
- 11.00 - 12.00 İş Güvenliğinin Temel İlkeleri
Makina Mühendisi Gürbüz YILMAZ
- 12.00 - 13.30 Öğle Yemeği
- 13.30 - 16.00 Panel ve Değerlendirme
Türkiye'de İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği

Yönetici : Makina Mühendisi Gürbüz YILMAZ

Panelistler:

* Fizik Mühendisi Haluk ORHUN

* T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

İş Teftiş-Grup Başkanlığı İZMİR

* Mustafa KUNDAKÇI (Türk-İş 3. Bölge Temsilcisi)

* Haluk ALTAY (İşçi Sağlığı ve Meslek Hastalıkları Derneği)

* Prof. Dr. Gazanfer AKSAKOĞLU (İzmir Tabip Odası)

16.00 - 16.30 Sertifika Dağıtımı

16.30 - 17.30 Kokteyl

SEMİNER YÖNETİCİSİ

Makina Mühendisi Gürbüz YILMAZ

KATILIMCILAR: Mühendisler, Teknisyenler

KAYIT SÜRESİ:

Seminere başvurunun 6 Mayıs 1992 günü saat:18.00'e kadar Şubemize yapılması gerekmektedir.

KATILIM BELGESİ VE SEMİNER NOTLARI:

Seminer sonunda tüm katılımcılara seminer katılım belgesi ve seminer notları verilecektir.

ÜCRET: Seminere katılım ücreti;

MMO Üyelerine 450.000.-TL/Kişi

Üye olmayanlara 600.000.-TL/Kişi

*Ücrete Seminer notları ve öğle yemeği dahildir.

ÖDEME:

Seminere katılabilmek için seminer ücretinin tamamı en geç 6 Mayıs 1992 tarihine kadar katılım istek formu ile birlikte MMO İzmir Şubesi'ne yatırılması veya T.C. Ziraat Bankası Alsancak Şubesi 20051 no.lu hesabına yatırılıp dekont fotokopisinin Şubemize gönderilmesi gerekmektedir.

YER:

Makina Mühendisleri Odası

İzmir Şubesi Eğitim Merkezi

Atatürk Cad. No: 422 Kat: 3-4 ALSANCAK - İZMİR

Tel: 22 57 56 - 63 27 25

NOT: 9 Mayıs 1992 günü Panel İzmir Tabip Odası Lokal Konferans Salonu'nda yapılacaktır.

POMPALAR SEMİNERİ

28 Mayıs 1992

PROGRAM:

- 10.00 - 12.30 Pompa tipleri, hesap ve seçim yöntemleri
- 12.30 - 13.30 Öğle yemeği
- 13.30 - 16.20 Özel tip endüstri pompaları kullanım ve bakımı

SEMİNER YÖNETİCİSİ:

Mak. Yük. Müh. Oğuz İNCEOĞLU

İNTEK Mühendislik Endüstri ve Ticaret

KATILIMCILAR: Mühendisler, Teknisyenler

KAYIT SÜRESİ:

Seminere başvurunun 27 Mayıs 1992 günü saat: 18.00'e kadar Şubemize yapılması gerekmektedir.

KATILIM BELGESİ VE SEMİNER NOTLARI:

Seminer sonunda tüm katılımcılara seminer katılım belgesi ve seminer notları verilecektir.

ÜCRET:

MMO Üyelerine 100.000.-TL / Kişi

Üye olmayanlara 150.000.-TL/ Kişi

*Ücrete Seminer notları ve öğle yemeği dahildir.

ÖDEME:

Seminere katılabilmek için seminer ücretinin tamamı 27 Mayıs 1992 tarihine kadar MMO İzmir Şubesi'ne katılım istek formu ile birlikte yatırılması veya T.C. Ziraat Bankası Alsancak Şubesi 20051 no.lu hesabına yatırılıp dekont fotokopisinin katılım istek formu ile birlikte Şubemize gönderilmesi gerekmektedir.

YER: Makina Mühendisleri Odası

İzmir Şubesi Eğitim Merkezi

Atatürk Cad. No: 422 Kat: 3-4 ALSANCAK - İZMİR

Tel: 22 57 56 - 63 27 25

GENEL PNÖMATİK EĞİTİMİ SEMİNERİ

20 - 22 Mayıs 1992

PROGRAM

9.30 - 17.30 arası

- * Pnömatik Sistem Tanıma ve Özellikleri
- * Uygulama Alanları
- * Temel İlkeler
- * Pnömatik Sistem Dizaynı
- * Pnömatik Devre Elemanları Tanıtımı (Kompresörler, Hava Hazırlayıcılar, Yönetim, Akış Denetim Ventilmeri, Çek valfler, Yardımcı Donanım Ventilmer, Silindirlir)
- * Koruyucu Bakım ve Arıza Arama Yöntemleri
- * Devre Şemalarının Tetkiki ve Pratik Uygulamaları

SEMİNER YÖNETİCİSİ

HİDROPAR A.Ş'nin Eğitim Uzmanı

KATILIMCILAR

Mühendisler, Teknisyenler

KAYIT SÜRESİ:

Seminere başvurunun 18 Mayıs 1992 günü saat: 18.00'e kadar Şubemize yapılması gerekmektedir.

KATILIM BELGESİ VE SEMİNER NOTLARI:

Seminer sonunda tüm katılımcılara seminer katılım belgesi ve seminer notları verilecektir.

ÜCRET:

MMO Üyelerine 450.000.-TL/Kişi

Üye olmayanlara 600.000.-TL/Kişi

*Ücrete Seminer notları ve öğle yemeği dahildir.

ÖDEME:

Seminere katılabilmek için seminer ücretinin tamamı en geç 18 Mayıs 1992 tarihine kadar katılım istek formu ile birlikte MMO İzmir Şubesi'ne yatırılması veya T.C. Ziraat Bankası Alsancak Şubesi 20051 no.lu hesabına yatırılıp dekont fotokopisinin Şubemize gönderilmesi gerekmektedir.

BÜTÜNLEŞİK ÜRETİM YÖNETİMİ SİSTEMLERİ SEMİNERİ

23 - 24 Mayıs 1992

PROGRAM:

2 Gün

09.30 - 17.00

Sistem Yaklaşımı
Üretim Kaynak Planlaması
Tam-Zamanında Üretim Sistemleri
Optimal Üretim Teknolojisi
Grup Teknolojisi ve Hücreli Üretim Sistemleri
Bütünleşik Üretim Sistemleri ve Uygulama Alanları

SEMİNER YÖNETİCİSİ

Y.Doç. Dr. M. Selim AKTÜRK / Bilkent Üniversitesi

KATILIMCILAR:

Mühendisler, Teknisyenler

KAYIT SÜRESİ:

Seminere başvurunun 20 Mayıs 1992 günü saat: 18.00'e kadar Şubemize yapılması gerekmektedir.

KATILIM BELGESİ VE SEMİNER NOTLARI:

Seminer sonunda tüm katılımcılara seminer katılım belgesi ve seminer notları verilecektir.

ÜCRET:

MMO Üyelerine 450.000.-TL / Kişi

Üye olmayanlara 600.000.-TL/ Kişi

*Ücrete Seminer notları ve öğle yemeği dahildir.

ÖDEME:

Seminere katılabilmek için seminer ücretinin tamamı 20 Mayıs 1992 tarihine kadar MMO İzmir Şubesi'ne katılım istek formu ile birlikte yatırılması veya T.C. Ziraat Bankası Alsancak Şubesi 20051 no.lu hesabına yatırılıp dekont fotokopisinin katılım istek formu ile birlikte Şubemize gönderilmesi gerekmektedir.

VERİ TEMELLİ YÖNETİM SİSTEMİ BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

30 Mayıs 1992

PROGRAM

14.00 - 17.00

Yazılım ve donanım ortamındaki gelişmeler,
Dördüncü kuşak ortamına yönelişin nedenleri,
Dördüncü kuşak ortamının yazılımcılar kullanıcılar açısından özellikleri,
Veri sözlüğü yapısı ve işlevleri,
Veri temelli yönetim sisteminin bileşenleri,
Dördüncü kuşak diller ve prototip kavramı,
Günümüzün tasarım metodolojisine kısa bir bakış.

SEMİNER YÖNETİCİSİ

End. Müh. Hüseyin GÜZELAYDIN

Petkim A.Ş. Bilgi İşlem Müdürlüğü

KATILIMCILAR:

Mühendisler

KAYIT SÜRESİ:

Bilgilendirme toplantısına başvurunun 27 Mayıs 1992 günü saat: 18.00'e kadar Şubemize yapılması gerekmektedir.

BİLGİLENDİRME TOPLANTISI NOTLARI:

Katılımcılara toplantı notları verilecektir.

ÜCRET:

Toplantıya katılım ücretsizdir.

YER:

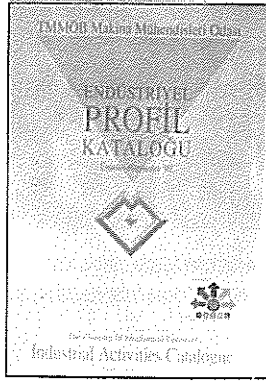
Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Eğitim Merkezi
Atatürk Cad. No: 422 Kat: 3-4 ALSANCAK - İZMİR
Tel: 22 57 56 - 63 27 25

Yetişen beyinleri kitaplarla beslemeyen uluslar yıkılmaya mahkumdurlar! OVIDIUS

ENDÜSTRİYEL PROFİL KATALOĞU

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Yayını
Kataloglar, sektörler arası iletişimde vazgeçilmez bir yere sahiptirler. İyi düzenlenmiş, kapsamlı ve güvenilir bir katalog, ülkemizde faaliyetlerini sürdüren sanayi ve ticaret kuruluşlarını tanımak, ürünleri ve hizmetleriyle ilgili ayrıntılı bilgi almak, yatırımlara doğru yön vermek, uluslararası bağlantıları gerçekleştirebilmek için, dünyanın tüm gelişmiş ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de büyük önem taşıyor.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası tarafından gerçekleştirilen katalog çalışmasında, daha önceki çalışmaların zayıflıkları ve eksiklikleri gidermeye çalışılarak, uluslararası standartlarda bir katalog hazırlanmıştır.

SAYISAL DENETİMLİ TAKIM TEZGÂHLARI

Prof. Dr. Alp Esin
Cilt I, Temel İlkeler ve
Programlama

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Yayını, Yay. No:140

Günümüzde modern üretim sistemlerinin özünü sayısal denetimli tezgâhlar oluşturmaktadır. Sayısal denetimli tezgâhlardaki değişimler, elektronik ve bilgisayar sistemlerindeki sürekli değişimle paralel oluşturdüğundan bu konuda sürekli yeni bilgilerin ve teknoloji düzeyinin artması gerekmektedir.

Ülkemizde de yaygınlaşmaya başlayan "Sayısal Denetimli Tezgâhlar" konusunda bugüne kadar kapsamlı ve temel konuları ele alabilen bir yayının eksikliği hissedilmekteydi.

Sayısal denetimli tezgâhların programlanmasında İngilizce terimlerin yeri ve önemi büyüktür. Çok kullanılan terimler kitabın sonundaki Sözlük'te toplanmıştır. Ayrıca, önemli terimlerin İngilizce karşılıkları metin içinde ilk kullanıldıkları yerde verilmiştir.

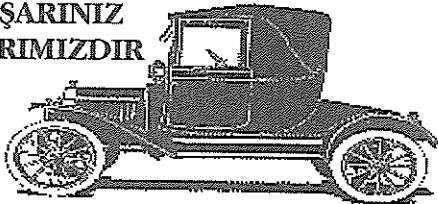
TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ
ODASI İZMİR ŞUBESİ

ÖZEL dinamik SÜRÜCÜ KURSU

1 Haziran 1992 tarihinden önce
ücret değişmeden sürücü
belgenizi alın!

Yeni dönem kayıtları gündüz,
gece, hafta sonu kursları ile
devam ediyor.

BAŞARINIZ
BAŞARIMIZDIR

TMMOB'ye bağlı Oda üyelerine ve birinci
derece yakınlarına %10 indirim yapılır

Atatürk Cad. No: 422 K: 3-4 Alsancak -
İZMİR (Alsancak Barı Karşısı)
Tel: 22 57 56 / 63 27 25

PETROL
OFİSİ
BAYİİ

Yesiller

PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİİ
TİCARET ve NAKLİYAT LTD. ŞTİ.

FUEL OIL - MOTORİN
ve Madeni Yağlar
50 Yıllık tecrübemizle
hizmetinizdeyiz

Yalı Cad. No: 38/1
Karşıyaka - İZMİR

Tel: 11 58 48
68 88 84
68 88 85
Fax: 11 28 36